

Osavuosisikatsaus Tammi-syyskuu 2024

Pohjois-Savon hyvinvointialue

Sisällys

1.1 Hyvinvointialuejohtajan katsaus.....	3
1.2 Sisäisen valvonnan toteutuminen	4
1.3 Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman toteutuminen.....	6
1.4 Henkilöstö	7
1.5 Talous ja investoinnit	12
1.5.1 Tuloslaskelma	12
1.5.2 Investoinnit.....	14
1.6 1TA20 Perhe- ja vammaispalvelut	16
1.7 1TA30 Yleiset palvelut.....	21
1.8 1TA51 Ikääntyneiden palvelut.....	33
1.9 1TA61 Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut	36
1.10 1TA11 Konsernihallinto.....	40
1.11 1TA12 Hallintopalvelut.....	41
1.12 1TA13 Henkilöstöpalvelut	44
1.13 1TA14 Talouspalvelut.....	49
1.14 1TA15 Strategia ja kehittäminen.....	52

1.1 Hyvinvointialuejohtajan katsaus

Taloustilanteen kokonaiskuva ei ole muuttunut kalenterivuoden edetessä. Elokuun lopun tulos oli -44 miljoonaa euroa alijäämäinen. Vuosikate oli -22 miljoonaa euroa pakkasella. Toteuma vielä tässä vaiheessa vuotta on olosuhteisiin nähden tyydyttävä ja menojen kasvu kestää kriittistäkin tarkastelua. Oman toiminnan kulut ovat hyvinkin kansallista keskitasoa. Heinäkuussa THL:n julkistamassa alueiden tuottavuusvertailussa olimme alueiden parhaimmista. Esimerkiksi alueemme vakioidut laskennalliset kustannukset per asukas olivat maan alhaisimpia. Maan indeksikeskiarvon ollessa 100, Pohjois-Savon indeksi oli 94. Kuin myös vakioitujen avo- ja vuodeosastohoitojaksojen laskennalliset kustannukset (95), ajanvarauskäyntien ja päiväkirurgian laskennalliset kustannukset (99) sekä päivystyskäyntien (70) laskennalliset kustannukset jäivät alle maan keskiarvon. Luvut kertovat keskimääräistä korkeammasta tuottavuudesta.

Kesäkuun merkittävän palvelurakennemuutospäätöksen jälkeen toimeenpanotyöt on aloitettu. Myös perhe- ja vammaispalveluiden R3 palvelurakennemuutos julkaistiin ja valmistelutyö etenee. Erikoissairaanhoidon R4 toimeenpano menee vuoden 2025 puolelle laajan ja perusteellisen selvitystyön jatkoksi. Aluehallituksen päätöksen mukaisesti kokonaisuudistuksella haetaan 50 miljoonan euron pysyvää säästövaikutusta. Tältä pohjalta on lähdetty valmistelemaan vuoden 2025 talousarviota ja vuosien 2026 ja 2027 taloussuunnitelmaa. Muutosten toimeenpano ratkaisee talouden suunnan ja kehittymisen.

Syyskuussa aluehallitus päätti käynnistää Pohjois-Savon hyvinvointialueella lakisääteisen yhteistointaneuvottelun osana talousarviovalmistelua vuodelle 2025. Yhteistoiminnallisuus henkilöstön kanssa korostuu vaikeimpina aikoina. Kaikkia toimia tarvitaan, jotta pystymme edistämään rakenteellisia muutoksia ja kustannusten kasvun hillintää. Raskaiden neuvottelujen vaikutusta työyhteisön ilmapiiriin ei voi vähätellä, mutta työnantajan ja henkilöstöjärjestöjen yhteistyöllä vaikeatkin asiat saadaan ratkaistuksi hyvässä keskustelun ilmapiirissä.

Talousarvion valmistelu raameineen aloitettiin heikentyneen talousnäkökuvan vallitessa. Valtiovarainministeriön julkaisemien rahoitus- ja painelaskelmien mukaan Pohjois-Savon rahoitus on jonkin verran heikkenemässä vuoden muutaman vuoden aikaperspektiivillä. Väestöään kasvattavilla alueilla rahoitusasema merkittävästi paranee. Rahoitusmallin tarveperusteisuutta pitäisikin ehdottomasti vahvistaa ja tämä on myös THL:n näkemys asiasta.

Yhteistyö erityisesti yhteistoiminta-alueemme ja yliopistollisten alueiden välillä oli vilkasta. Allekirjoittaneen puheenjohtajuus G5 yliopistoaluiden verkostossa päättyi vuoden vaihteessa. Sen sijaan uutena luottamustehtävänä on alkamassa H23-hyvinvointialuejohtajien verkostojen varapuheenjohtajuus.

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

1.2 Sisäisen valvonnan toteutuminen

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan hyvinvointialueen sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joilla pyritään varmistamaan toiminnan laillisuus, tuloksellisuus ja taloudellisuus. Pohjois-Savon hyvinvointialueella sisäinen valvonta on osa normaalia päivittäisjohtamista. Sisäisen valvonnan avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä.

Hyvinvointialueen merkittävimmiä todetuista riskeistä erityisesti vaikea taloustilanne sekä henkilöstön saatavuus ovat edelleen ajankohtaisia. Näiden riskien hallitsemiseksi on käynnistetty useita toimenpiteitä, esimerkiksi tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman toteuttaminen, strategia-konsernipalvelujen organisaatiouudistus yhteistoimintamenettelyineen sekä palvelujärjestelmäuudistuksen ja kansainvälisen rekrytoinnin käynnistäminen. Työkykyjohtamiseen panostamisen myötä Keva myönsi toukokuussa Pohjois-Savon hyvinvointialueelle Työkykyjohtamisen teot -tunnustuspalkinnon. Tammi-syyskuussa 2024 toteutuneista riskeistä voidaan mainita aiemmissa osavuositarkastuksissa todettujen lääke- ja työturvallisuuteen liittyvien poikkeamien lisäksi haasteet kriittisten tietojärjestelmien käyttöönottoprojekteissa.

Vuoden 2024 sisäisen valvonnan painopisteinä hyvinvointialueitasoisesti ovat talouden säännölliset kontrollit (ml. toimivaltuuksien noudattaminen ja talous- ja tuottavuusohjelman seuranta), häiriötilanteisiin varautuminen (valmiussuunnitelmien ajantasaisuus) sekä prosessien ja palvelujen kuvaaminen Arter IMS- ja ARC-järjestelmiin. Sisäistä valvontaa on kohdennettu toimialoilla erikseen muun muassa myös henkilöstöpäätösten asianmukaisuuteen ja omavalvonnan kehittämiseen.

Painopiste 1: Talouden seuranta

Talouden seuranta on toteutunut säännönmukaisesti toimialoilla pidetyissä johtoryhmien kokouksissa. Talouden seuranta jalkautuu linjaorganisaation tilivelvollisuusperiaatteen mukaisesti johdolta vähintään palveluyksikötasolle. Talousraporttien seurannassa ja arvioinnissa hyödynnetään talousasiantuntijoiden (controllerit) osaamista. Talouden tiukat raamit ovat paikoin estäneet lakisääteisen ja/tai palvelutasopäätösten mukaisen palvelutuotannon toteutumista, mikä on näyttäytynyt muun muassa pitkinä hoitojonoina ja henkilöresurssien vajeina.

Toimivaltuuksien noudattamisen valvonta on toteutunut osana päätösprosessien seurantaorganisaation eri tasoilla. Lisäksi hankintavaltuuksien osalta on tehty erillistä valvontaa, jonka myötä havaittuihin poikkeamiin on reagoitu korjaavin toimenpitein. Materiaali- ja palveluostojen toteutumia on käyty läpi toimialojen ja palvelualueiden kanssa niin talousarvioon verrattujen ylitysuhkien kuin ostojen sääntelymukaisuuden näkökulmista, samalla tehden suunnitelmaa poikkeamien korjaamiseksi. Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman mukaisten toimenpiteiden raportointia on kehitetty tasalaatuisemman ja vertailukelpoisemman tiedon takaamiseksi. Hyvinvointialueen talouspalvelut on järjestänyt säännöllisiä talousinfoja koko henkilöstölle ja esihenkilöille. Talouden tilannekuvasta raportoidaan tarkemmin osavuositarkastuksen muissa osioissa.

Painopiste 2: Varautuminen

Globaalin turvallisuustilanteen epävakaisuus vaatii myös hyvinvointialueilta panostamista varautumisen ja huoltovarmuuden kehittämiseen. Pohjois-Savon hyvinvointialueen valmiussuunnitelman yleinen osa laadittu vuonna 2023 ja se päivitetään seuraavan kerran vuoden 2024 loppuun mennessä.

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

Pohjois-Savon evakuoitisuunnitelman perusosa on pelastuslaitoksen laatimien osioiden tarkastamista ja hyväksymistä vaille valmiina. Kuntaedustajille pidetään tilaisuus 2.10.2024, jossa suunnitelma esitellään.

Strategia- ja konsernipalveluiden toimialoilla valmiussuunnittelu on käynnistysvaiheessa. Hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon johtamisen, tilannekuvan, palvelutoiminnot ja tukipalvelut kokoa vasta valmiussuunnitelmasta 95 % on valmiina Valsu-portaalissa. Kaikki sote-toimialat ovat aloittaneet kansallisen mallin mukaisen valmiussuunnittelun, olemassa olevia aikaisempia suunnitelmia päivittäen. Hyvinvointialueen ja pelastustoimen varautumisessa on merkittävä henkilövajaus. Pelastustoimen valmiussuunnitteluun on saatu ohjausta Itä-Suomen aluehallintovirastolta. Myös sosiaali- ja terveydenhuollon valmiussuunnittelua valvova aluehallintoviranomainen on kuluneen vuoden aikana tehnyt kaksi tarkastusta sosiaali- ja terveydenhuollon varautumisen ja valmiuden toimintoihin.

Ajankohtaisia varautumisasiota (esim. hybrdivaikuttaminen, Suomeen kohdistuva sotilaallinen uhka) on käsitelty muun muassa valmius- ja turvallisuustoimikunnassa, toimialojen johtoryhmien kokouksissa sekä yhdessä Pohjois-Savon kuntien kanssa. Pohjois-Savon hyvinvointialue vastaa myös yhteistyöalueen varautumisen, sote-valmiussuunnittelun ohjauksen ja siihen liittyvän tilannekuvan keräämisestä, analysoinnista ja jakamisesta sekä ylläpitää alueen sote-valmiuskeskusta ja pelastustoimen tilannekeskusta. Hyvinvointialueen oma valmiusharjoitus järjestettiin 22.5. ja se sujui suunnitellusti täyttäen sille asetetut tavoitteet mm. kehittämiskohteiden tunnistamisen osalta. Lokakuun lopussa 30.–31.10. hyvinvointialue osallistuu Itä-Suomen aluehallintoviraston järjestämään SAVO24-alueelliseen valmiusharjoitukseen. Valmiusharjoitukseen valmistautuminen etenee suunnitellusti. Kansallisesti hyvinvointialueen toimijat osallistuvat aktiivisesti varautumisen kehittämiseen ja harjoitustoimintaan.

Painopiste 3: Palvelu- ja prosessikuvaukset

Palveluintegraatiossa ja prosessien kehittämisessä onnistuminen edellyttää ajantasaisia nykytilan kuvauksia. Hyvinvointialueen palvelujen kuvauksista on laadittuna noin 39 % (365 kpl) syyskuun 2024 loppuun mennessä. Tiedonhallintalain edellyttämien prosessikuvausten laadinta on aloitettu noin 64 %:sta palveluja. Hyväksytyjä prosessikuvauksia on noin 10 % (94 kpl, luokittelu uudistunut).

Terveydenhuollon toimiala on aikatauluttanut palvelu- ja prosessikuvausten laadinnan vuodelle 2025. Pelastustoimen ja turvallisuuspalveluiden palvelukuvaukset on tehty. Sosiaalihuollon ja strategia- ja konsernipalveluiden palvelukuvaukset ovat vielä kesken, mutta kuitenkin niitä lisätään jatkuvasti ja tasaisesti.

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

1.3 Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman toteutuminen

Aluehallitus hyväksyi hyvinvointialueen tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman 29.12.2023. Ohjelman tavoitteena on hyvinvointialueen talouden tasapainottaminen vuoden 2026 loppuun mennessä. Vuodelle 2024 asetettu säästötavoite on 32,3–33,1 miljoonaa euroa.

Arvio tuottavuustoimien toteutumisesta tammi-syyskuussa on 16,7 miljoonaa euroa ja ennuste koko vuoden toteutumisesta 22,6 miljoonaa euroa. Tuottavuusohjelmassa ja talousarviossa vuodelle 2024 tavoiteltiin hyvinvointialueen toimintakatteen paranemista 9 milj.euroa/0,8 % vuoden 2023 tilinpäätökseen verrattuna. Tammi-syyskuun toteutumisesta laaditun ennusteen perusteella toimintakate on kuitenkin heikkenemässä 57 milj.euroa/4,8 %. Toimintakatteella mitattujen toiminnan nettokustannusten kasvun kääntäminen negatiiviseksi olisi siis vaatinut huomattavasti suurempia muutostoimia.

Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelma valmistui osittain eritahtisesti talousarvion 2024 kanssa, minkä vuoksi tavoitteet ja sisällöt poikkeavat osittain toisistaan ja asettavat haasteita seurannalle. Lisäksi yksittäisten toimenpiteiden seuranta vaikeuttaa taloudellisten mittareiden puuttumisen ja vertailukoh- tien eroavaisuudet. Hyvinvointialueella tarkasteltuna toimenpiteiden talousvaikutukset voivat myös olla erisuuruisia kuin toimialueella, koska yhden toimialan säästö voi aiheuttaa merkittäviäkin lisä-kustannuksia toisella toimialalla. Toisaalta joissakin toiminnoissa on myös tunnistettu kustannusten kasvuvauhdin olevan yleistä kustannuskehitystä hitaampaa, mutta yksittäisten tekijöiden talousvaiku- tusten arviointi on osoittautunut vaikeaksi. Edellä kuvatut tekijät vaikeuttavat merkittävästi kokonai- suuden arviointia, mikä on otettava huomioon toteumaa ja ennustetta tulkittaessa.

Merkittävin riski taloudellisuus- ja tuottavuusohjelman toteutumiselle on sen osittainen irrallisuus ta- lousarviosta. Tuottavuustoimien suunnittelu tulee kiinnittää keskeiseksi osaksi talouden ja toiminnan suunnittelua, jolloin myös niiden toteutus ja seuranta tulee kiinteäksi osaksi talouden ja toiminnan seuranta.

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

1.4 Henkilöstö

Katsaus hyvinvointialueen henkilöstöhallinnollisiin tunnuslukuihin 1–9/2024.

Taulukko 1. Hyvinvointialueen henkilöstömäärä 30.9.2024 ja henkilötyövuodet tammi-syyskuulta 2024. (Lähde: MonetTieto)

Organisaatiotaso	Henkilöstön määrä	Teoreettinen työpanos HTV	Palkattomat poissaolot HTV	HTV	Poissaolot HTV	Nettotyöpanos HTV
HVA Konsernihallinto	34	24,36	0,12	24,31	4,62	19,74
Hallintopalvelut	86	63,05	1,95	61,28	13,42	49,63
Henkilöstöpalvelut (sis. kesk. p.)	942	726,88	75,68	653,20	202,07	524,82
Talouspalvelut	123	92,59	5,61	87,24	20,49	72,10
Strategia- ja kehittäminen	240	161,15	10,94	150,65	37,55	123,60
Perhe- ja vammaispalvelut	1 428	1 101,31	110,85	993,48	300,92	800,39
Ikääntyvien palvelut	3 363	2 576,95	243,04	2 340,97	688,29	1 888,66
Yleisten palvelujen toimiala	5 884	4 638,44	648,71	4 002,44	1 414,61	3 223,83
Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut	423	351,45	55,54	296,87	110,16	241,29
Kohdistumattomat/selvityksessä		3,34	0,01	3,33	0,10	3,24
	12 523	9 739,54	1 152,45	8 613,77	2 792,22	6 947,32

Taulukossa sivutoimisten sopimuspelastajien tilastointitapaa on muutettu edellisiin osavuositarkastuksiin verrattuna. Lisäksi pelastustoimen ensihoidon integraatiomuutos toteutuu 1.10.24 alkaen, jolloin em. henkilöstö siirtyy yleisten palveluiden toimialalle.

Hyvinvointialueen henkilöstömäärä on ollut vuoden 2024 tammi-syyskuun aikana mediaanina noin 12 600 henkilöä, joka on henkilötyövuosina noin 9 740 henkilötyövuotta. Vastaava määrä vuonna 2023 samalta ajankohdalta oli noin 12 400 henkilöä, joka vastasi 9 470 henkilötyövuotta. Poissaoloja toteutui tammi-syyskuun aikana vajaan 2 800 henkilötyövuoden verran, kun taas vuoden 2023 vastaavana ajankohtana toteuma oli hieman vähemmän, ollen noin 2 700 henkilötyövuotta.

Taulukko 2. Sairauspoissaolot pituusluokittain (Lähde: Aino Health Manager)

Sairauspoissaolosten pituusluokat	Poissaolopäivien summat 1.1. - 30.9.2023	Poissaolopäivien Summat 1.1. - 30.9.2024
1–3 päivää	29 429	29 290
4–14 päivää	40 797	37 949
15–29 päivää	20 982	21 077
30–89 päivää	38 354	36 668
90 + päivää	35 532	39 075
Yhteensä	165 094	164 059

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

Sairauspoissaolot ovat edellisen vuoden toiseen kvartaaliin verrattuna vähentyneet 1 035 kalenteripäivällä. Sairauspoissaolon vaihtoehtona voidaan työterveyslääkärin lausuntoon perustuen tarjota työntekijälle korvaavaa työtä, jossa työnkuvaa muotoillaan työntekijän työkyvyille sopivaksi korkeintaan kahdeksan viikon jaksolle kerrallaan. Ensimmäisellä kvartaalilla korvaavaa työtä tehtiin 2191 päivää (99 eri henkilöä) ja toisella kvartaalilla 2327 päivää (93 eri henkilöä). Kolmannella kvartaalilla korvaavaa työtä on tehty 1769 päivää (93 eri henkilöä). Korvaava työtä tehtiin ajalla 1.1. - 30.9.2024 yhteensä 6287 päivää (225 hlöä). Kun yhden sairauspoissaolopäivän laskennallinen hinta on 370 euroa, on korvaavalla työllä säästetty syyskuun loppuun mennessä n. 2,33 miljoonaa euroa.

Taulukko 3. Sairauspoissaolojen keskeiset diagnoosit toimialueittain (Lähde: Työterveyshuollon Acute-tietokanta).

1.1. - 30.9.2024 (Acute)	2 - 3 eniten sairauspoissaoloa aiheuttanut diagnoosiryhmä	Sairauspoissaolopäivien prosenttiosuus kaikista sairauspoissaolopäivistä
Henkilöstöpalvelut	Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt	35,9
	Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet	27,2
	Hengityselinten sairaudet	6,8
Talouspalvelut		Ei tietoja: diagnoosien perusteella henkilöt voisi tunnistaa
Perhe- ja vammaispalvelut	1. Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt	40,7
	2. Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet	20,3
	3. Hengityselinten sairaudet	8,9
Yleiset palvelut	1. Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt	32,1
	2. Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet	26,6
	3. Vammat, myrkytykset (tapaturmat)	10,0
Ikääntyneiden palvelut	1. Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet	36,8
	2. Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt	33,1
	3. Hengityselinten sairaudet	6,5
Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut	1. Vammat, myrkytykset (tapaturmat)	24,9
	2. Tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudoksen sairaudet	22,6
	3. Hengityselinten sairaudet	9,0

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

Taulukko 4. Työsuojeluyksikön työturvallisuus HaiPro- ja PosiPro-ilmoitusten määrät 1.1. - 30.9.2024 (Lähde: HaiPro-järjestelmä, toimittaja Awanic)

Toimialue	HaiPro-ilmoitukset	PosiPro: onnistumiset työtehtävissä tai -yksikössä
Hallintopalvelut	3	2
Henkilöstöpalvelut	153	10
Strategia- ja kehittäminen	4	1
Talouspalvelut	10	0
Perhe- ja vammaispalvelut	1311	40
Yleiset palvelut	1619	243
Ikääntyneiden palvelut	1799	83
Pelastustoimi ja turvallisuuspalv.	118	19
Yhteensä	5017	398

Rekrytointi, henkilöstön kehittäminen ja akuuttisijaisväilyt

Rekrytointiyksikössä otettiin käyttöön kumppanuusmallin mukainen työnjako 2.9.2024 alkaen ja tällä pyritään tiiviimmin palvelemaan toimialoittain asiakkaita. Prosessimuutoksena samaan ajankohtaan keskitettiin hallinnollisilta sihteereiltä rekrytointiyksikköön virkavalintojen esitysten laadinta asiakirjahallinnan järjestelmään. Tällä prosessimuutoksella pyritään yhtenäistämään dokumentaatiota sekä laatua prosessissa. Kansainvälisen rekrytinnin osalta on valmisteltu loppu vuoden aikana saapuvien työntekijöiden saapumiseen valmentaa esihenkilöitä ja työyhteisöjä. Työnantajamielikuvakonsepti lanseerattiin yhteistyössä viestinnän kanssa organisaation sisäisesti ja on valmistauduttu ulkoiseen lanseeraukseen, joka ajoittuu loka-marraskuun vaihteeseen.

YT-neuvotteluihin liittyen asetettiin määräaikainen rekrytointikielto 6.-16.9.2024, jota jatkettiin 16.9.-31.12.2024. Loppuvuoden ajaksi on otettu käyttöön HR-poikkeustyöryhmän lupamenettely rekrytointien täyttölupahakemuksille KuntaRekryssä.

KuntaRekry-järjestelmän tilastojen mukaan rekrytointien lukumäärä on vähentynyt kolmannen kvartaalin aikana vuoden 2023 vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Vuonna 2024 haettavana on ollut 2977 palvelussuhdetta, kun vuoden 2023 vastaavana ajankohtana oli haettu 3220 palvelussuhteeseen työntekijöitä.

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

Taulukko 5. Rekrytointi-ilmoitukset ajalla 1.1.-30.9.2024

Rekrytointi-ilmoitukset toimialoittain ajalla: 1.1.-30.9.2024			Palvelussuhteen laji		Palvelussuhteen tyyppi	
Toimiala	Rekrytoinnit	Työpaikat	Työsuhde	Virkasuhde	Vakinainen	Määräaikainen
Konsernihallinto	1	1	1	0	1	0
Hallintopalvelut	7	8	7	1	7	1
Henkilöstöpalvelut	205	1139	1128	31	108	1031
Strategia- ja kehittäminen	20	57	16	41	3	54
Talouspalvelut	2	2	2	0	0	2
Ikääntyneiden palvelut	236	410	383	27	300	110
Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut	12	73	1	72	35	38
Perhe- ja vammaispalvelut	310	455	361	94	332	123
Yleisten palveluiden toimiala	311	613	415	198	424	189
Toimiala puuttuu	98	219	173	46	137	82
Yhteensä	1202	2977	2487	510	1347	1630

Vuoden 2024 kolmannen kvartaalin aikana on onnistuttu rekrytoimaan työntekijä 2091 haettavana olleeseen tehtävään. Vuoden 2023 alun aikana rekrytoitujen työntekijöiden lukumäärä on ollut 1701 työntekijää. Onnistuneiden rekrytointien lukumäärä on siis selkeästi kasvanut viime vuoteen verrattuna edelleen.

Taulukko 6. Rekrytoidut työntekijät ajalla 1.1.-30.9.2024

Rekrytoidut työntekijät ajanjaksolla 1.1.-30.9.2024	Valitut
HVA Konsernihallinto	1
Hallintopalvelut	7
Henkilöstöpalvelut	873
Strategia- ja kehittäminen	68
Talouspalvelut	5
Ikääntyneiden palvelut	276
Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut	63
Perhe- ja vammaispalvelut	246
Yleiset palvelut	425
Toimiala puuttuu	127
Yhteensä	2091

Rekrytoinnit painottuvat edelleen pääsääntöisesti hoito- ja hoivatyöntekijöihin. Alla taulukossa näkyvät haettavana olleiden palvelussuhteiden lukumäärät nimikkeittäin listauksesta 9 eniten haettavana olutta ammattinimikettä.

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

Taulukko 7. Rekrytoinnit ammattinimikkeittäin

Rekrytointien jakaumat ammattinimikkeittäin ajalla 1.1.-30.9.2024		
Nimike	Rekrytoinnit	Työpaikat
Lähihoitaja	281	1040
Henkilökohtainen avustaja	148	158
Sairaanhoidtaja	261	631
Sosiaalityöntekijä	74	141
Ohjaaja	53	146
Psykologi	41	69
Sosiaaliohjaaja	30	32
Asiakasohjaaja	12	15
Erikoislääkäri	18	20

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

1.5 Talous ja investoinnit

1.5.1 Tuloslaskelma

TULOSLASKELMAN TOTEUTUMISVERTAILU						
POHJOIS-SAVON HYVINVOINTIALUE	TILINPÄÄTÖS 2023	TALOUSARVIO 2024	TOTEUMA 1-9/2024	TOTEUMA %	POIKKEAMA 1-9/2024	TOTEUMA 1-9/2023
Toimintatuotot	267 107 067	260 668 764	196 955 493	75,6	-63 713 271	180 795 996
Myyntituotot	123 254 852	132 509 372	96 420 404	72,8	-36 088 968	89 168 467
Maksutuotot	100 026 175	85 636 167	73 105 770	85,4	-12 530 397	69 623 205
Tuet ja avustukset	32 812 958	28 734 237	17 537 033	61,0	-11 197 204	18 774 714
Muut toimintatuotot	11 013 082	13 788 988	9 892 286	71,7	-3 896 702	3 229 610
Valmistus omaan käyttöön	1 355 609	1 400 000	1 096 971	78,4	-303 029	903 423
Toimintakulut	-1 467 617 180	-1 453 268 335	-1 125 741 982	77,5	327 526 353	-1 060 328 113
Henkilöstökulut	-686 863 074	-714 943 834	-530 726 811	74,2	184 217 023	-505 136 927
Palvelujen ostot	-523 887 586	-484 471 776	-395 859 153	81,7	88 612 623	-368 600 612
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-137 240 190	-128 495 218	-102 172 076	79,5	26 323 142	-102 845 184
Avustukset	-33 245 017	-32 012 303	-29 135 202	91,0	2 877 101	-22 600 316
Muut toimintakulut	-86 381 312	-93 345 204	-67 848 740	72,7	25 496 464	-61 145 073
TOIMINTAKATE	-1 199 154 503	-1 191 199 571	-927 689 518	77,9	263 510 053	-878 628 694
Valtion rahoitus	1 174 804 209	1 204 931 666	903 643 802	75,0	-301 287 864	881 407 969
Rahoitustuotot ja -kulut	-5 147 190	-12 918 600	-5 339 252	41,3	7 579 348	-3 818 644
Korkotuotot	5 183 709	2 200 000	5 652 632	256,9	3 452 632	3 066 693
Muut rahoitustuotot	113 726	0	185 368		185 368	14 381
Korkokulut	-10 314 981	-15 100 000	-11 161 811	73,9	3 938 189	-6 807 505
Muut rahoituskulut	-129 644	-18 600	-15 441	83,0	3 159	-92 213
VUOSIKATE	-29 497 485	813 495	-29 384 968	-3 612,2	-30 198 463	-1 039 369
Poistot ja arvonalentumiset	-33 646 320	-37 862 765	-25 163 013	66,5	12 699 752	-25 155 593
TILIKAUDEN TULOS	-63 143 805	-37 049 270	-54 547 980	147,2	-17 498 711	-26 194 976
Poistoeron lis (-) tai vä (+)	273 312	486 775	42 039	8,6	-444 736	257 651
Rahastojen lis (-) tai väh (+)	-65 261	0			0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-62 935 754	-36 562 495	-54 505 941	149,1	-17 943 447	-25 937 325
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	18,18 %	17,92 %	17,48 %			17,04 %
Vuosikate/Poistot, %	-87,67 %	2,15 %	-116,78 %			-4,13 %

Toimintatuottojen kertymä tammi-syyskuulta oli 75,6 % talousarviosta. Edelliseen vuoteen verrattuna toimintatuotot kasvoivat 8,9 % (16,159 milj.euroa). Vuoden 2023 tuottojen kertymästä vastaavalla ajalla puuttui asiakasmaksuja ja myyntituottoja mm. laskutusjärjestelmien käyttöönoton viivästymisen takia. Laskutus muilta hyvinvointialueilta oli 68,404 milj.euroa (72,5 % talousarviosta), joka oli 7,1 % (4,523 milj.euroa) suurempi verrattuna edelliseen vuoteen.

Toimintakulujen kertymä oli 77,5 % tammi-syyskuulta talousarviosta. Toimintakulut olivat 6,2 % (65,4142 milj.euroa) suuremmat edelliseen vuoteen verrattuna. Hoidot muilta hyvinvointialueilta oli 24,769 milj.euroa, 1,638 milj.euroa (+7,1 %) suuremmat vuoden 2023 ostoihin verrattuna.

Tammi-kesäkuun taloudellinen tulos oli 54,506 milj.euroa alijäämäinen, kun edellisvuonna vastaavana ajankohtana tulos oli 25,937 milj.euroa alijäämäinen.

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

Yhdeksän kuukauden alijäämä 54,506 milj.euroa on 4,7 % kokonaiskuluista.

Valtion rahoituksen jaksotuksessa on käytetty valtiovarainministeriön 13.10.2023 julkistamaa arviota Pohjois-Savon hyvinvointialueen vuoden 2024 rahoituksesta.

Hyvinvointialueen talousarvion tuloslaskelmaosan sitovat tavoitteet ovat hyvinvointialueen toimintatuotot ja toimintakulut.

SITOVAT TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT	TA2024	Toteuma 1-9/2024	Poikkeama 1-9/2024	Tot.-%
Hyvinvointialueen toimintatuotot	260 668 764	198 052 465	-62 616 299	76,0
Hyvinvointialueen toimintakulut	-1 453 268 335	-1 125 741 982	327 526 353	77,5

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

1.5.2 Investoinnit

SITOVAT INVESTOINNIT, 1000 €	Alkuperäinen TA2024	Muutettu TA2024	Tot. 1-9/2024	Tot.-%
Rakennusinvestoinnit	-47 250	-47 250	-30 528	64,6
Laiteinvestoinnit	-18 733	-18 733	-5 141	27,4
Sovellusinvestoinnit	-26 301	-26 301	-7 630	29,0
Käyttöomaisuusarvopaperit	-50	-50		0,0
INVESTOINTIMENOT YHTEENSÄ	-92 334	-92 334	-43 299	46,9

Rakennusinvestoinnit

Rakennusinvestoinnit ovat edenneet pääosin suunnitellusti. Suurin käynnissä oleva rakennushanke KYS Uusi Sydän -projektin 3 –vaihe (peruskorjaus) on edennyt aikataulun mukaisesti ja vaiheen on tarkoitus valmistua loppusyksystä 2025. Projektin peruskorjausvaihe on sisältänyt ja sisältää edelleen merkittäviä riskejä mm. purkamisen ja vanhojen rakenteiden osalta, joilla voi olla vaikutusta hankkeen kokonaiskustannuksiin.

Harjulan sairaalan osastotoimintojen integraatio- ja toimintojen siirtämisen suunnittelu KYS kampukselle osaksi Uusi Sydän kokonaisuutta on käynnissä. Suunnittelutilanteen perusteella Harjulan osastotoiminnot saadaan integroitua osaksi KYS kampusta ja Uusi Sydän -projektia ilman suurempia investointitarpeita.

Toinen suuri rakennushanke Lainesairaala -projekti saatiin valmiiksi huhtikuussa ja muutot uuteen rakennukseen toteutuivat suunnitellusti toukokuun aikana. Taloudelliset loppuselitykset on saatu projektin osapuolten kanssa valmiiksi ja toteutuneet kustannukset alittivat budjetin noin 0,5 milj.eurolla. Hankkeen budjetin alittumista voidaan pitää merkittävänä ottaen huomioon hankkeen toteutusaikana vaikuttaneet suuret kustannusnousut mm. materiaalien hintoihin.

Investointeja vastaavien sopimusten osalta Varkauden ja Siilinjärven perhe- ja vammaispalveluiden hankkeiden toteuttajat saatiin kilpailutettua ja valittua kevään aikana. Hankkeiden rakentamisen valmistelu on käynnissä. Suonenjoen ikäihmisten asumispalveluhankkeen hankesuunnitelma ja kilpailutuksen aloittaminen hyväksyttiin 23.9. aluehallituksessa. Muita valmistelussa olevia hankkeita ovat mm. Kuopion ja Siilinjärven ikäihmisten asumishankkeet, Kuopion perhe- ja vammaispalveluhanke sekä Leppävirran pelastusasemahanke. Lisäksi Kuopion VPK-pelastusasemalle on kartoitettu ole-massa olevien tilojen hankintaa erillisen hankkeen toteuttamisen sijasta.

Laiteinvestoinnit

Hyvinvointialueen laiteinvestointisuunnitelmalla vuodelle 2024 on ollut suunniteltuja taseeseen tehtäviä SOTE-laiteinvestointeja yhteensä 10,673 milj. euroa ja leasingrahoitteisia SOTE-investointeja 2,135 milj.euroa. SOTE-suunnitelman taseinvestointeja on käynnistynyt 4,354 milj. euron edestä ja leasing-rahoitteisia investointeja 0,055 milj. euron edestä. Kalliista yli 1 milj.euron investoinneista ambulanssihankinnat (1,060 milj. euroa) ovat toteutuneet suunnitellusti, mutta leasing-rahoitteisen KYS päivystyksen TT-laitteen (1,3 milj.euroa) uusinnan toteutus viivästyy vuodelle 2025. Investointien läpivientiä loppuvuoden 2024 aikana haastaa henkilöresurssipula, viiveet hankintaprosessissa ja

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

kilpailutuksissa sekä pitkät toimitusajat. Kalliita laiterikkoja 2024 on ollut edellistä vuotta vähemmän ja 2 milj. euroa rikkorahavarauksesta on käytetty 31%.

Lainanottovaltuudessa vuodelle 2024 on laiteinvestoinneille varattu yhteensä 14,744 milj. euroa, josta SOTE-laiteinvestointeja on yhteensä 13,224 milj. euroa ja PELA-laiteinvestointeja 1,520 milj. euroa. Lainanottovaltuuden saaneista kalliista SOTE-laiteinvestoinneista 2 milj. euroa lineaarikiihdyttimen hankinta ja 1,2 milj. euroa digipatologian järjestelmähankinta (investointia sisältävä palvelusopimus) on jo aiemmin päätetty viivästyä vuodelle 2025. Myös muita pienempiä investointeja on viivästetty myöhempään toteutukseen 2,617 milj. euron edestä.

Sovellusinvestoinnit

Investointisuunnitelmassa ICT-investoinneille on vuodelle 2024 budjetoitu yhteensä 26 301 milj. euroa. Tammi- syyskuun 2024 toteuma on 7 593 000 €. Vuoden 2024 ICT investointisuunnitelmasta ei ole käynnistynyt syyskuun loppuun mennessä Taloushallinnon järjestelmien uusiminen, Kotihoito: Yhteisen toiminnanohjauksen käyttöönotto, Uranus/Omni360 potilasvirtaohjauksen ja asiakasvirtauksen hankinta, Äitiyshuollon toiminnanohjausjärjestelmän hankinta ja käyttöönotto sekä Puheentunnistuksen käyttöönotto. Lisäksi Potilastietojärjestelmän käyttöönottoprojekti on käynnistynyt huhtikuussa ja vuodelle 2024 varattu arvio ei toteudu v. 2024 kokonaisuudessaan. Näiden mainittujen vaikutus on yhteensä 10,7 milj. euroa.

Pelastusinvestoinnit

Investointisuunnitelmaan 2024 hyväksytyt ja vuodelta 2023 siirtyneet kalustoinvestoinnit ovat toteutuksessa 100 %:sti.

SITOVAT INVESTOINNIT, Pelastustoimi, 1000 €	Alkuperäinen TA2024	Muutettu TA2024	Tot. 1-9/2024	Tot.-%
Investointisuunnitelma 2024, kalusto	-1 520	-1 520	-489	32,2
Vuodelta 2023 siirtyneet investoinnit, kalusto	-630	-630	-619	98,3
PELASTUSTOIMEN INVESTOINTIMENOT YHT.	-2 150	-2 150	-1 108	51,5

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

1.6 1TA20 Perhe- ja vammaispalvelut

Toiminta

Vuoden vaihteessa käynnistyneen perhe- ja vammaispalveluiden toimialan palvelujärjestelmän uudistamisen (R3) valmistelu on jatkunut ja luonnos palveluiden uudistamisesta on julkaistu syyskuussa. Palvelujärjestelmä uudistamisessa tarkastellaan toiminnan tuottavuuden ja kustannustehokkuuden edistämisen vaihtoehtoja pohjautuen palvelustrategiassa asetettuihin tavoitteisiin.

Johtamis- ja asiantuntijarakenteen yhteistoimintaneuvotteluissa perhekeskuspalveluiden organisoituminen muutettiin alueista kolmeen palvelulinjaan 1.7 alkaen, millä pyritään vahvistamaan työryhmiä ja turvaamaan palvelutuotantoa sekä edistämään palvelujen ja toimintatapojen harmonisaation toimeenpanoa. Vammaisten asumispalveluissa (1.7.) ja lastensuojelun sosiaalityön ja -ohjauksen palveluissa (1.9.) toteutettiin organisoituminen viiden alueen sijaan kolmeen alueeseen.

Toimialalla toiminnan vakiinnuttamisen ja kehittämisen valtionavustusta on suunnattu palvelutuotannon toimintamallien ja sisältöjen kehittämiseen vuosina 2024 – 2025 useassa projektissa.

Vammaispalveluissa on ISO 9001- standardin uudistamiseen liittyvä ulkoinen auditointiprosessi toteutettu alkuvuoden aikana, mutta hyvinvointialue on päättänyt luopua jatkossa standardin käytöstä.

Toimialalla on merkittäviä rekrytointihaasteita; henkilöstövajeiden vuoksi on muun muassa ollut poikkeamia lastensuojelulain mukaisen asiakasmitoituksen toteutumisessa, supistettu paikkamääriä lastensuojelun laitoksyksiköissä ja turvauduttu henkilöstövuokraukseen vammaisten asumispalveluissa.

Toimialalla on kevään aikana kilpailutettu lapsiperheiden sosiaalihuollon ja lastensuojelun avohuollon palvelut, opiskeluhuollon psykologipalvelut ja psykologiset tutkimukset, puheterapian palvelut sekä vammaisten asumispalvelut.

Perheryhmäkoti käynnistyi maaliskuussa yksiosastoisena ilman huoltajaa Suomeen saapuneille ja oleskeluluvan saaneille alaikäisille lapsille, palvelu järjestetään ostopalveluna.

Vammaispalveluissa palvelusetelillä on korvattu ostopalveluja henkilökohtaisen avussa läntiselle ja eteläiselle alueelle. Rai-toimintakyvyn arviointia on laajennettu kaikkiin päivätoiminnan yksiköihin. Virtuaalisen päivätoiminnan käyttöönottoa on valmisteltu.

Vammaispalveluiden päivätoiminnassa Pielavedellä sijainnut yksikkö on lakkautettu ja asiakkaat ovat siirtyneet päivätoimintaan Keiteleen yksikköön, missä toimitilat vastaavat paremmin toiminnan vaatimuksia. Siirrolla on parannettu henkilöstöressurssissa aiemmin ollutta haavoittavuutta. Asiakkaat ovat olleet muutokseen tyytyväisiä palvelun sisällön monipuolisuudessa. Päiväkierron yksikkö on siirtynyt 1.6.2024 Siilinjärveltä Kuopion Kortejoelle sisäilmaongelmien vuoksi. Paikkaluku kasvoi muutossa viidellä paikalla, jolloin yksikössä asukaspaikkoja on yhteensä 18.

Sisäisen valvonnan toteutuminen

Perhe- ja vammaispalveluiden toimialalla sisäinen valvonta on osa normaalia päivittäisjohtamista. Sisäisen valvonnan avulla arvioidaan toimialalle asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Vuoden 2024 sisäisen valvonnan painopisteinä hyvinvointialuetasoisesti ovat talouden säännölliset kontrollit (ml. toimivaltuuksien noudattaminen ja talous- ja tuottavuusohjelman seuranta),

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

häiriötilanteisiin varautuminen (valmiussuunnitelmien ajantasaisuus) sekä prosessien ja palvelujen kuvaaminen Arter IMS- ja ARC-järjestelmiin.

Perhe- ja vammaispalveluiden omavalvontaa toteutetaan palveluille määriteltyjen määräaikojen ja henkilöstömäärien seurannassa ja palveluista saatujen palautteiden käsittelyn sekä muistutuksien ja kanteluiden käsittelyn kautta.

- **Talouden seuranta**

Talouden seurantaan liittyvä asiakokonaisuus on ollut käsiteltävänä kuukausittain toimialan johtoryhmän kokouksissa. Toimivaltuuksien ylityksiä ei ole havaittu. Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman mukaisten toimenpiteiden etenemisestä on raportoitu sovitulla tavalla, ja ohjelman toimialatasoinen seuranta on toteutunut säännönmukaisesti johtoryhmässä. Perhe- ja vammaispalveluiden lautakunnalle annettiin 10.6.2024 kattava selvitys talouden toteumasta tammi – huhtikuulta ja selvitys eteni aluehallitukselle tiedoksi.

Perhe- ja vammaispalveluiden toimialalla talouden seuranta toteutetaan palvelualueiden toiminnassa palvelualue, palveluyksikkö-, toimintayksikkö sekä perusyksikkötasoisesti. Lisäksi erityistä huomiota on kiinnitetty määrärahasidonnaisten avustusten toteumaan ja tuottojen toteutumiseen. Toimintayksikkö ja perusyksikkötasoiset talousarviot on saatu muodostettua vasta kuluvalle vuodelle. Seurantatietojen arvioinnissa on hyödynnetty controllerin osaamista aktiivisesti.

Palvelualueiden ja palveluyksiköiden johtotiimeissä on sovitusti mukana controller. Ennuste käydään controllerin kanssa läpi kuukausittain.

- **Varautuminen**

Toimialan vastuulla olevien valmiussuunnitelmien laatiminen on edelleen jatkunut. Toimiala on osallistunut keväällä valmiusharjoitukseen. Akuutteja varautumistoimia on tehty erityisesti lakkotilanteessa ja polttoaineen saatavuuden osalta. Varautumisen aihekokonaisuutta käsitellään säännöllisesti toimialan johtoryhmässä sekä sosiaalihuollon johdon kokouksessa.

- **Palvelu- ja prosessikuvaukset**

Toimialan vastuulla olevien palvelujen kuvaukset ARC-järjestelmään ovat toteutuksessa. Tiedonhallintalain edellyttämät prosessikuvauksia on laadittu toimialan palveluista. IMS-järjestelmään on viety erilaisia toimintaohjeita ja palveluiden palvelukuvauksia. Palvelu- ja prosessikuvausten laadinnan kokonaisuutta on käsitelty toimialan johtoryhmässä keväällä 2024. Perhe- ja vammaispalveluiden toimialalla on käynnistynyt kesäkuussa kehittämishanke, jossa yksiköitä tuetaan prosessikaavioiden laadinnassa sekä IMS ja ARC järjestelmän käytössä.

Toimialan merkittävimpiä riskejä ovat talousarviovuodelle kohdennetut sopeutukset ja talousarviossa varattujen määrärahojen riittämättömyys sekä henkilöstövajeet. Lakisääteinen henkilöstömitoitus ei toteudu opiskeluhuollon psykologipalveluissa, vaje on 21,4 htv:tä. Lisäksi perhekeskuspalveluiden palvelutuotanto ei ole pystynyt vastaamaan palvelutarpeeseen kaikilla alueilla etenkin lasten ja nuorten perustason mielenterveyspalveluissa ja puheterapian hoitoon pääsyssä ylityksiä, mutta asiakasvirrat ovat parantuneet. Lisäksi psykososiaalisen opiskeluhuollon psykologipalveluissa on palvelujen järjestämisessä ollut merkittäviä rekrytointihaasteita, joissa myös ostopalveluiden saatavuudessa on vaihtelua alueittain. Henkilöstövajeiden myötä sosiaalihuoltolain mukainen toiminta on

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

vaarantunut, saapuneiden ilmoitusten käsittelyajoissa on ilmennyt viivästymistä (0–7 arkipäivää) ja myös palvelutarpeen arvioinnit ovat osassa alueista viivästyneet. Vammaispalveluiden osaamiskeskusten psykologin virkojen rekrytointi on ollut haasteellista, mikä on vaarantanut palvelutuotannon lakisääteisten tehtävien hoitamisen, kuten päätöksiä tekevän vaativan tuen asiantuntijaryhmän päätökset tahdosta riippumattomasta erityishuollosta. Lisäksi merkittäviä rekrytointivaikeuksia on ollut vammaispalveluiden asumispalveluiden ja lastensuojelun laitoshoidon ohjaajien tehtäviin. Riskien pienentämiseksi on käytetty ostopalveluita ja vuokratyövoimaa sekä rekrytointilisää. Itä-Suomen aluehallintoviraston valvonta lastensuojelulain mukaisen asiakasmitoituksen toteutumiseen on edelleen käynnissä.

Sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmän, Saga, käyttöönotto 1.9.2024 alkaen peruuntui eikä uutta tuotannon aloittamisajankohtaa ole määritetty. Yhden asiakastietojärjestelmän puuttuminen vaikeuttaa toiminnan raportointia, tiedolla johtamista, henkilöstön liikkuvuutta ja palvelutuotannon kehittämistä ja vaikuttaa henkilöstön työhyvinvointiin. Tuotannon jatkuminen käyttäen useita asiakastietojärjestelmiä kohottaa riskejä asiakasturvallisuuden vaarantumiseen.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Perhe- ja vammaispalveluiden toimialan tulojen toteuma on 95 % talousarviosta. Perhepalveluiden toimintatuottojen kertymä 86 % on ajankohtaa parempi. Vammaispalveluiden toimintatuotot ovat ylittyneet (kertymä 98 %) ja niiden arvioidaan toteutuvan loppuvuoden aikana vielä suurempana. Vammaispalveluiden toimintatuottojen toteumasta puuttuu kuljetusten omavastuuosuuden laskutus.

Perhe- ja vammaispalveluiden toimialan toimintamenojen toteuma on 89 % talousarviosta. Toimintamenoissa on muodostumassa ylitystä palvelujen ostoissa, kertymä 99 % ja avustuksissa, kertymä 90 %. Palvelujen ostoissa ylitystä muodostaa asiakaspalveluiden ostot sekä ICT-palvelut (mm. Sansia kuljetusten välitysjärjestelmän kustannukset). Avustusten ylitys on lastensuojelulain mukainen taloudellinen tuki ja vammaispalveluiden avustukset. Henkilöstökulut, 75 % talousarviosta, ovat tasaisen kulutuksen mukaiset. Perhepalveluiden henkilöstömenot ovat 72 %, joka on hieman alle ajankohdan. Perhepalveluista on vähentynyt kaksi alue-esihenkilön ja kaksi palveluesihenkilön virkaa 1.7. alkaen perhekeskuksen uudelleen organisoitumisen myötä. Vammaispalveluissa uuden SOTE-sopimuksen hinnoittelutunnusten muutokset sekä hoidollisen hoitoringin (viisi työntekijää) siirtyminen palvelualueelle nostaa loppuvuoden aikana henkilöstökuluja. Talousarvion tasainen kulutus alittuu aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostojen (60 % talousarviosta) ja muiden toimintakulujen (46 % talousarviosta) osalta.

1TA20 Perhe- ja vammaispalvelut 1000 €	TA2024	Tot. 1 - 9/2024	Tot.-%
Toimintatuotot	8 600	8 193	95 %
Toimintakulut	- 199 950	- 178 125	89 %
Toimintakate	- 191 350	- 169 932	89 %

Palvelualueen toimenpiteet talousarvion pitävyyden varmistamiseksi

Perhe- ja vammaispalveluiden toimialalla palvelutarve ja talousarvioon tehdyt leikkaukset haastavat talousarviossa pysymistä – toimialan palvelut on järjestettävä täysimääräisesti arvioiden tarpeen mukaisina (subjektiivinen oikeus). Toimialalla seurataan käyttösuunnitelman mukaisen talousarvion

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

toimeenpanoa ja sopeuttamistoimenpiteitä. Taloudellisuus- ja tuottavuustoimenpiteiden toteutumista seurataan erillis seurannalla.

Mittarit ja tavoitteet

Organisaatiotaso	Suunnittelukauden tavoite	Mittarit	Tavoitetaso	Riskiarvio	Toteuma 1-9 / 2024	Edistää hyvinvointialueen strategisia tavoitteita
1PA210 Perhepalvelut	Perhepalveluiden palvelualueen palveluiden välisen integraation vahvistaminen	Integraatiota edistävät toimintamallit on tunnistettu ja kuvattu - esim. palvelutarpeen arviointi, perhetyö, tukiperhetoiminta	Toimintamallit on kuvattu ja huolehdittu käyttöönotosta	Palveluiden välisen integraation epäonnistuminen vaikuttaa asiakaspalveluun epäsuotuisasti.		<ul style="list-style-type: none"> Pohjoissavolaisten terveys, hyvinvointi ja turvallisuus paranevat. Vahvistamme ennaltaehkäiseviä ja perustason palveluita. Työmme on laadukasta ja asiakaslähtöistä. Yhteensovitamme erilaiset palvelut vastaamaan asukkaidemme tarpeita Talous on tasapainossa.
1PL2122 Neuvolapalvelut	Lasten hyvinvoinnin ja kehityksen varhainen tukeminen tarjoamalla 2-vuotiaiden lasten perheille (n=1803) ja erityisesti perheille, joilla on tapahtunut elämässä muutoksia, keskustelua ammattilaisen kanssa	Lapset puheeksi menetelmän ¹⁾ käyttö 2-vuotiaiden lastenneuvola tarkastuksen yhteydessä (tarjotaan perheille mahdollisuutta keskusteluun)	60 % ikäluokan perheistä käy keskustelun (n=1080 lasta)	Menetelmäosaaminen, työntekijävaihdokset. Perheet eivät hyödynnä tarjottua mahdollisuutta.	Tarjottu 352 (32,59%) perheelle, pidetty 298 (27,59%) perheelle, joilla 2-vuotias lapsi	<ul style="list-style-type: none"> Pohjoissavolaisten terveys, hyvinvointi ja turvallisuus paranevat. Vahvistamme ennaltaehkäiseviä ja perustason palveluita. Työmme on laadukasta ja asiakaslähtöistä. Talous on tasapainossa.
1PL2157 Psykososiaalinen opiskeluhoito	Näyttöön perustuvan ohjaus- ja neuvontamenetelmän (6+1 kertaa) hyödyntäminen nuorten lievän tai keskivaikean masennuksen ehkäisyssä ja hoidossa.	IPC-menetelmän käyttö (Interpersonal counselling) ²⁾ 13–18-vuotiaiden nuorten kanssa työskennellessä opiskeluhoitoon (th.t. kuraattorit, psykologit) palveluissa.	yhteensä 300 käyntikokonaisuus kertaa.	Menetelmäosaaminen, työntekijävaihdokset. Nuoret hyödyntävät tarjottua mahdollisuutta.	105 käyntikokonaisuus kertaa, toteutunut (35%)	<ul style="list-style-type: none"> Pohjoissavolaisten terveys, hyvinvointi ja turvallisuus paranevat. Vahvistamme ennaltaehkäiseviä ja perustason palveluita. Työmme on laadukasta ja asiakaslähtöistä. Talous on tasapainossa.
1PL2170 Lastensuojelu- palvelut	Lastensuojelun palvelutoiminta kehittyä ja vaikuttavuus lisääntyy systemaattisen lastensuojelun toimintamallin peruselementtien toteuttamisen edellytyksiä vahvistamalla.	Henkilöstön koulutuskattavuus ja alueellisen tiimitoimintamallin toteutuminen kaikilla viidellä alueella	Lastensuojelu- palveluiden alueilla on menetelmä käytössä 100 %. Työryhmissä vähintään 85 % koulutuskattavuus.	Henkilöstön vaihtuvuus ja siihen liittyvät menetelmäosaamisen puutteet sekä vaikutukset tiimityöskentelyn toteuttamiseen.	100% 94%	<ul style="list-style-type: none"> Pohjoissavolaisten terveys, hyvinvointi ja turvallisuus paranevat. Vahvistamme ennaltaehkäiseviä ja perustason palveluita. Työmme on laadukasta ja asiakaslähtöistä. Yhteensovitamme erilaiset palvelut vastaamaan asukkaidemme tarpeita Talous on tasapainossa.
1PL2170 Lastensuojelu- palvelut	Lastensuojelussa kehitetään suunnitelmallista palvelutoimintaa ja avohuollon tukitoimia siten, että edellytykset viimesijaisten tuen tarpeiden (kodin ulkopuolelle sijoittaminen) ennaltaehkäisylle vahvistuvat	Kodin ulkopuolelle sijoitettujen määrä kaikista lastensuojelun asiakkaana olevista lapsista.	aleneva (syyskuu 2023 : 38 %)	Henkilöstön vaihtuvuuden ja saatavuuden uhatessa lastensuojelun toimintaedellytyksiä ennakoimattomuus ja jatkuvuuden hallinnan puutteet lisääntyvät, eikä tuen tarpeisiin kyetä vastaamaan oikea-aikaisesti: viimesijaisten palveluiden tarve lisääntyy.	45 %	<ul style="list-style-type: none"> Pohjoissavolaisten terveys, hyvinvointi ja turvallisuus paranevat. Vahvistamme ennaltaehkäiseviä ja perustason palveluita. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ovat toimintamme perusta. Työmme on laadukasta ja asiakaslähtöistä. Yhteensovitamme erilaiset palvelut vastaamaan asukkaidemme tarpeita Talous on tasapainossa.
1PL2170 Lastensuojelu- palvelut	Lastensuojelussa on käytettävissä riittävät henkilöstövoimavarat toiminnan lakisääteisyys ja palveluiden saatavuuden turvaamiseksi ja toiminnan jatkuvuutta voidaan hallita.	Lastensuojelun sosiaalisuudessa vakinaisesti täytetyt virat	90 %	Puutteet henkilöstön saatavuudessa johtavat rekrytointien pitkittymiseen sekä lastensuojelulain mukaisen asiakasmitoituksen ylittymiseen.	67 %	<ul style="list-style-type: none"> Pohjoissavolaisten terveys, hyvinvointi ja turvallisuus paranevat. Vahvistamme ennaltaehkäiseviä ja perustason palveluita. Työmme on laadukasta ja asiakaslähtöistä. Yhteensovitamme erilaiset palvelut vastaamaan asukkaidemme tarpeita

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

Organisaatiotaso	Suunnittelukauden tavoite	Mittarit	Tavoitetaso	Riskiarvio	Toteuma 1-9 / 2024	Edistää hyvinvointialueen strategisia tavoitteita
1PA220 Vammaispalvelut	Tavoitteena on, että palvelujen järjestäminen perustuu yhdenmukaisesti arvoituun toimintakykyyn ja palvelutarpeeseen	RAI-toimintakykyarvojen määrä vammaispalveluissa	kasvava (verrataan edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan)	Menetelmäosaaminen. Työkalun soveltuminen vammaispalveluihin	kasvua 68 % (+ 264 arvoa)	<ul style="list-style-type: none"> Pohjoissavolaisten terveys, hyvinvointi ja turvallisuus paranevat. Vahvistamme ennaltaehkäiseviä ja perustason palveluita. Työmme on laadukasta ja asiakaslähtöistä. Yhteensovitamme erilaiset palvelut vastaamaan asukkaidemme tarpeita Talous on tasapainossa.
1PY2201 Vammaisten asumispalvelut	Tavoitteena mahdollistaa itsenäinen asuminen järjestämällä tuettua ja yhteisöllistä asumista asiakkaan toimintakyvyn mukaisesti	Vammaisten tuetun ja yhteisöllisen asumispalvelun asiakkaat	kasvava (verrataan edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan)	Erilaisten asumispalvelujen saatavuus ja sijoittuminen eri puolille hyvinvointialuetta	ennallaan (yksittäisiä uusia asiakkaita, joista tarkempi tieto tilinpäätöksessä)	<ul style="list-style-type: none"> Pohjoissavolaisten terveys, hyvinvointi ja turvallisuus paranevat. Kannustamme ja tuemme asukkaitamme osallisuuteen ja omatoimisuuteen Vahvistamme ennaltaehkäiseviä ja perustason palveluita. Työmme on laadukasta ja asiakaslähtöistä. Yhteensovitamme erilaiset palvelut vastaamaan asukkaidemme tarpeita Talous on tasapainossa.
1PY2201 Vammaisten asumispalvelut	Vammaisten ympärivuorokautista asumista järjestetään palvelutarpeen mukaisesti	Vammaisten ympärivuorokautisen asumispalvelun asiakkaat	aleneva (verrataan edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan)	Ympärivuorokautisen asumispalvelun paikkojen sijoittuminen eri puolille hyvinvointialuetta	Lievää kasvua (Autismisäätiön uusi yksikkö, siirtoja yksityisten kesken ja omaan tuotantoon)	<ul style="list-style-type: none"> Pohjoissavolaisten terveys, hyvinvointi ja turvallisuus paranevat. Vahvistamme ennaltaehkäiseviä ja perustason palveluita. Työmme on laadukasta ja asiakaslähtöistä. Yhteensovitamme erilaiset palvelut vastaamaan asukkaidemme tarpeita
1PY2201 Vammaisten asumispalvelut	Vammaisten laitoshoidon ja kuntoutusta järjestetään palvelutarpeen mukaisesti	Vammaisten laitoshoidon ja -kuntoutuksen hoitopäivät	aleneva (verrataan edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan)	Laitoshoidon jälkeisten asumispalvelupaikkojen saatavuus	Lievää alenemaa (hoitopäivien määrä - 1 190 hoitopäivää)	<ul style="list-style-type: none"> Pohjoissavolaisten terveys, hyvinvointi ja turvallisuus paranevat. Vahvistamme ennaltaehkäiseviä ja perustason palveluita. Työmme on laadukasta ja asiakaslähtöistä. Yhteensovitamme erilaiset palvelut vastaamaan asukkaidemme tarpeita
1PY2230 Vammaisten avopalvelut	Virtuaalisena päivätoimintana järjestetään monipuolista toimintaa erilaisen toimintakyvyn asiakkaille ja laajemmalle alueelle	Virtuaalisen päivätoiminnan asiakkaat	kasvava (verrataan edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan)	Virtuaalisen päivätoiminnan vaatima teknologia ja sisällön luominen	Toiminnan käynnistämisen pilotointi alkanut, toimintamallia on testattu ja tutustuttu Pohjois-Karjalan HVA:een virtuaaliseen päivätoimintaan	<ul style="list-style-type: none"> Pohjoissavolaisten terveys, hyvinvointi ja turvallisuus paranevat. Vahvistamme ennaltaehkäiseviä ja perustason palveluita. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ovat toimintamme perusta. Työmme on laadukasta ja asiakaslähtöistä. Yhteensovitamme erilaiset palvelut vastaamaan asukkaidemme tarpeita Talous on tasapainossa.

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

1.7 1TA30 Yleiset palvelut

Toiminta

Yleisten palveluiden toimialalla palvelujärjestelmän ja palveluverkon uudistamista on valmisteltu vastaanotto toiminnan, alueellisen erikoissairaanhoidon ja aikuissosiaalityön (R1), osastohoidon, asumisen ja kotiin vietävien (R2) sekä erikoissairaanhoidon ja yliopistosairaalan (R4) palveluiden uudistuksessa. Aluevaltuusto hyväksyi R1 ja R2 uudistuskokonaisuudet 17.6.2024. Näiden toimeenpanoa toteutetaan asteittain yleisten palveluiden lautakunnan päätöksillä syksyllä 2024 aluevaltuuston tahtotilan mukaisesti. Toukokuussa 2024 alkoi R4 ja sitä valmistellaan aktiivisesti vuoden 2024 aikana päätöksentekoon vuodelle 2025. Toimialan tarkemmat tiedot peruspalveluiden ja erityispalveluiden toimintatietojen alla.

Sisäisen valvonnan toteutuminen

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan hyvinvointialueen sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joilla pyritään varmistamaan toiminnan laillisuus, tuloksellisuus ja taloudellisuus. Yleisten palveluiden toimialalla sisäinen valvonta on osa normaalia päivittäisjohtamista. Sisäisen valvonnan avulla arvioidaan toimialalle asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä.

Vuoden 2024 sisäisen valvonnan painopisteinä hyvinvointialue tasoisesti ovat talouden säännölliset kontrollit (ml. toimivaltuuksien noudattaminen ja talous- ja tuottavuusohjelman seuranta), häiriötilanteisiin varautuminen (valmiussuunnitelmien ajantasaisuus) sekä prosessien ja palvelujen kuvaaminen Arter IMS- ja ARC-järjestelmiin.

- **Talouden seuranta**

Talouden seurantaan liittyvä asiakokonaisuus on ollut käsiteltävänä kaikissa toimialan eri johtoryhmien kokouksissa. Toimivaltuuksien ylityksiä ei ole havaittu. Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman mukaisten toimenpiteiden etenemisestä on raportoitu sovitulla tavalla, ja ohjelman toimialatasoinen seuranta on toteutunut säännönmukaisesti johtoryhmissä.

- **Varautuminen**

Varautumisen ja valmiussuunnittelun osalta toimialalla on käynnistetty toimenpiteitä ja toimialan vastuulla olevat valmiussuunnitelmat on päivitetty suurelta osin. Toimiala tulee osallistumaan vuoden 2024 aikana HVA yhteisiin valmiusharjoituksiin. Akuutteja varautumissuunnitelmia on tehty mm. epidemioiden/lakkojen/polttoaineiden saatavuusongelmien/laajamittaiseen maahantulon varalle. Varautumisen aihekokonaisuutta on käsitelty toimialan johtoryhmässä tammikuussa 2024.

- **Palvelu- ja prosessikuvaukset**

Toimialan vastuulla olevien palvelujen kuvaukset ja tiedonhallintalain edellyttämät prosessikuvaukset ARC-järjestelmään on kesken, mutta suunnittelutyö ohjeiden viemiseksi on aloitettu.

Palvelu- ja prosessikuvausten laadinnan kokonaisuutta on käsitelty toimialan johtoryhmässä tammikuussa 2024.

Valvonnassa tehtyjen havaintojen perusteella ja valvontaviranomaisten päätösten pohjalta mm lasten ja nuorten mielenterveyspalveluita sekä kiireettömään hoitoon pääsyn osalta hoitotakuun ylityksiä on käsitelty toimialan johtoryhmän lisäksi yleisten palveluiden lautakunnassa.

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

Toimialan merkittävimpiä riskejä ovat tällä hetkellä henkilöstöresurssin riittävyys ja hoitotakuun toteutuminen kiireettömässä hoidossa, talousarvion riittävyys ja raamin ja käyttösuunnitelman mukaisen toiminnan toteutuminen sekä kriittisten toimintojen turvaaminen. Riskien pienentämiseksi on suunniteltu ostopalveluiden vähentämistä, henkilöstön tarpeen mukaista kohdentamista palvelutuotannossa, määräaikaisten sijaisten käytön vähentämistä ja johdon erityshuomion kiinnittämistä talouden hallintaan. Hallintatoimenpiteiden myötä riskitaso on saatu paremmalle tasolle. Riskienhallinnan kehittämistarpeeksi on edelleen tunnistettu tiivistää entisestään yhteistyö eri toimialojen välillä.

Peruspalvelut

Toiminta

Sote-keskuspalvelut

Henkilöstöresurssiin liittyvät haasteet jatkuvat edelleen lääkäripalveluiden osalta. Sotokeskuksissa on syyskuun lopussa yhteensä 59 avoinna olevaa lääkärinvirkaa. Määräaikaiset sijaiset, henkilöstövuokraus, työn osa-aikaisuudet ja lakisääteiset poissaolot huomioiden vaje on yhteensä 36 lääkärinä. Hoitotakuu kiireettömässä hoidossa (14 vrk) ei näin ollen toteudu, sillä edellä mainitusta lääkäriresurssista osa kohdentuu myös muille toimialoille annettavaan sektorityöhön. Kiireellinen hoito pystytään tuottamaan hoitotakuusäännösten mukaisesti. Suun terveydenhuollossa on edelleen merkittävää asiakkuuksien jonoutumista etenkin keskisellä alueella. Lääkäreiden ostopalveluiden hankintaan on kiinnitetty erityistä huomiota vuoden alusta alkaen, mikä selittää osassa terveysasemia hoitotakuujonojen pidentymistä.

Soteasemien toiminnan sulkua on ollut kesälomakaudella yhteensä 14 terveysasemalla, keskimäärin neljän viikon mittaisina. Soteasemien sulut ovat olleet välttämättömiä henkilöstön vuosilomien turvaamiseksi.

Osastopalvelut

Joroisten osasto lopetti toimintansa terveydenhuollon yksikkönä 1.1.2024. Pielaveden osasto toimii yhteistyössä ikääntyneiden palveluiden kanssa lyhytaikaishoivan yksikkönä määräaikaisesti. Iisalmen osasto 3 oli suunnitellusti suljettuna 17.6. - 1.9.2024 hoitohenkilöstön sijaistaessa toistensa vuosilomia. Karttulan osasto on toiminut alimitoituksella (täyttöaste n. 52 %), johtuen henkilöstöresurssi vajeesta. Myös muilla osastoilla on jouduttu toteuttamaan tilapäisiä paikkavähennyksiä. Palvelujärjestelmäuudistuksen (R2) toimeenpanon suunnittelu etenee yleisten ja ikääntyneiden palveluiden yhteistyönä. Eteläisen ja pohjoisen alueen osastopai-koista noin 40 % ja keskeisen alueen paikoista noin 50 % on ollut epätarkoituksenmukaisesti kotiin annettavien tai tuetun asumisen odottajien käytössä. Odottajien lukumäärä on ollut Q1-Q3 ajalla keskimäärin 171 (vaihteluväli 151–182) henkilöä.

Työikäisten sosiaalipalvelut

Erityisasumispalveluiden kilpailutusprosessi on saatu päätökseen 31.5.2024 ja uusi sopimuskausi on astunut voimaan 1.6.2024 lukien. Palveluntuottajien riittävän määrän varmistamiseksi kilpailutus on avattu uudelleen hankintasopimuksen mukaisesti syyskuussa 2024. Käyttö-suunnitelmassa 2024 vahvistettujen työpajojen toimintojen sopeuttaminen on toteutettu, kahden työpajan toiminta on lakautunut ja asiakkaille on järjestetty tarvittavat palvelut muilla tavoin. Erityisasumispalveluiden oman toiminnan yksikön toimintaprofiilin muutos ympärivuoro-kautisesta palveluasumisesta yhteisölliseksi asumiseksi on toteutettu. Työikäisten sosiaalipalveluista on osallistuttu aktiivisesti TE- uudistuksen

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

valmisteluun osana yhteistyöverkostoa. Sosiaalityön henkilöstön vaihtuvuus ja saatavuus haastavat edelleen palvelutuotantoa. Yhteisen asiakastietojärjestelmän käyttöönoton viivästyminen hidastaa merkittävästi palvelutuotannon kehittämisen mahdollisuuksia muun muassa monipaikkaisen tai etänä tehtävän viranhaltijatyön toteuttamista.

Sisäisen valvonnan toteutuminen

Palveluyksiköiden talouden seuranta toteutuu säännöllisesti kuukausittain ja toteumaa käsitellään palveluyksiköiden johtoryhmissä. Toimintaan liittyviä riskejä seurataan mm. Haipro ilmoitusten kautta. Henkilöstö- ja hankintapäätökset tehdään hallintosäännön mukaisesti

- **Varautuminen**

Suuronnettomuus-, häiriö- ja poikkeusolojen valmiussuunnitelmia on edistetty palveluyksiköittäin. Yhteistä suunnittelua jatketaan palveluyksiköiden välillä.

- **Palvelu- ja prosessikuvaukset**

Kaikkien palveluyksiköiden kohdalla prosessikuvauksien ja ohjeiden vieminen ARC-järjestelmään on kesken, mutta suunnittelutyö ohjeiden viemiseksi on aloitettu.

Talouden seuranta ja olennaiset poikkeamat talousarvioon

Toimintatuottojen toteuma (73,0 %) jää laskennallisen arvion noin 0,5 milj.euroa. Tämä selittyy suurimpien tuloerien kirjautumisella seuraavan kuukauden puolella, ja joka korjautuu tilinpäätökseen. Maksutuotot kokonaisuutena ovat toteutuneet ennakoitua suurempana.

Hankaloitunut henkilöstötilanne näkyy henkilöstökulujen toteumassa, palvelujen ostossa sekä osittain asiakasmaksukertymän toteumassa. Toimintakulujen osalta laskennallinen kokonaisylitys on noin 0,6 milj.euroa (75 %), mutta joidenkin erien mm. henkilöstökulujen osalta painotus voi olla suurempi loppuvuoden aikana. Palvelujen ostot ylittyvät eniten esimerkiksi tukipalveluiden osalta, joista suurimpina laitoshuolto, ravitsemus ja laboratoriopalvelut. Tarvikkeet ja tavarat ylittyvät kokonaisuutena noin 3,0 milje.euroa.

Osastopalveluiden osalta toimintatuottojen toteuma on 67 % ja - kulujen toteuma 74 % talousarviosta. Toimintatuottojen kertymään vaikuttavat maksukattojen täyttymiset, käytettävissä olevien potilaspaiikkojen lukumäärän väheneminen sekä Pielaveden osaston asiakasmaksujen ohjautuminen Ikääntyneiden palveluihin.

Työikäisten sosiaalipalveluiden toimintatuottojen toteuma on 121 % ja toimintakulujen 74 %. Toimintatuottojen kertymässä suurin ylitys liittyy asiakasmaksuihin, joiden korotus vuodelle 2024 on ollut ennakoitua suurempaa. Sotekeskuksen palveluiden toimintatuottojen toteuma on 64 % ja toimintakulujen 76 %. Maksutuotot alittuvat ennakoitusta toteumasta, ollen 66 %. Toimintakuluissa suurimmat ylitykset ovat hoitotarvikkeiden ilmaisjakelussa (101 %) ja henkilöstövuokrauksessa (2,3 milj.euroa). Henkilöstövuokrauskulut näkyvät säästönä henkilöstökuluissa, jotka alittuvat budjetoidusta.

Toimialan toimenpiteet talousarvion pitävyyden varmistamiseksi

Merkittävin toimenpide on ostopalveluiden vähentäminen. Työvoiman vuokraukseen käytetään henkilöstökuluissa säästyneitä määrärahoja. Henkilöstön optimaalinen käyttö ja kohdentaminen tarpeen mukaan. Sijaisten käytön minimoiminen.

Osavuosisikatsaus tammi-syyskuu 2024
Mittarit/tavoitteet

Organisaatiotaso	Suunnittelukauden tavoite	Mittarit	Toimenpiteet	Edistää hyvinvointialueen strategisia tavoitteita	Toteutunut 1-9/2024
SOTE-keskus	<ul style="list-style-type: none"> Kiireettömän hoitoon pääsyn varmistaminen lain säättämässä rajoissa. Edistää terveyttä ja ehkäistä kansansairauksia. Vahvistaa peruspalveluiden palvelutarjontaa ja hoidonporrastusta. 	<ul style="list-style-type: none"> Hoitoon pääsyn toteutumisaika (odotusaika) hoidon tarpeen arvioinnista (14 vrk) COC-indeksi (hoidon jatkuvuus) Etäpalveluiden käytön %-osuus kaikista käynneistä. Lähteiden määrä erityispalveluihin 	<ul style="list-style-type: none"> Asiakassegmentaation käyttöönotto ja aktiivinen hyödyntäminen. Yhtenevän palvelutarpeen arvion kehittäminen ja käyttöönotto. Vastaanoton toimintamallien vertaaminen ja tarvittaessa yhdenmukaistaminen. Käytettävissä olevien resurssien hyödyntäminen alueellisesti. Hoitoketjujen ja Käypä hoito –suositusten yhteneväisen käytön lisääminen koko hyvinvointialueella. 	<ul style="list-style-type: none"> Pohjoissavolaisten terveys, hyvinvointi ja turvallisuus paranevat. Vahvistamme ennaltaehkäiseviä ja perustason palveluita. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ovat toimintamme perusta. Työmme on laadukasta ja asiakaslähtöistä. Yhteensovitamme erilaiset palvelut vastaamaan asukkaidemme tarpeita Talous on tasapainossa. 	<p>Hoitoonpääsy toteutunut (lääkärivo toteutuneet) ka 16,4 vrk COC-indeksi 0,29 (vuonna 2023) Etäpalveluiden osuus 3,9 % kaikista käynneistä Lähteiden määrä 24 206 kpl</p>

Organisaatiotaso	Suunnittelukauden tavoite	Mittarit	Toimenpiteet	Edistää hyvinvointialueen strategisia tavoitteita	Toteutunut 1-9/2024
Työikäisten sosiaalipalvelut	<ul style="list-style-type: none"> Edistää asiakkaiden itsenäistä selviytymistä Vastata asiakkaiden akuutteihin ennakoimattomiin taloudellisiin tarpeisiin. Varmistaa henkilöstöresurssin riittävyys laadukkaan ja vaikuttavan suunnitelmallisen sosiaalityön tuottamiseksi. Tukea asiakkaiden elämäntilannetta siten, että palveluntarve kevenee. 	<ul style="list-style-type: none"> Harkinnanvaraista toimeentulotukea (ehkäisevä ja täydentävä) saaneet kotitaloudet (lkm) Asiakasmäärä/ suunnitelmallisen sosiaalityön sosiaalityöntekijä (60) 	<ul style="list-style-type: none"> Asiakkaan tilanteen kokonaisvaltaisen selvitystyön kehittäminen. Moniviranomaistyön ja moniammatillisen työskentelyn sekä ennaltaehkäisevän työntöteen kehittäminen. Palvelukuvausten ja hankintamuodon yhtenäistäminen. Henkilöstöresurssin kohdentaminen siten, että eri työntekijöiden ammattitaitoa voidaan hyödyntää parhaiten palveluprosessin eri kohdissa. Muistutuksiin ja kanteluihin vastataan 4 viikon kuluessa asian vireilletulosta ja niiden sisältöä seurataan. 	<ul style="list-style-type: none"> Pohjoissavolaisten terveys, hyvinvointi ja turvallisuus paranevat. Kannustamme ja tuemme asukkaitamme osallisuuteen ja omatoimisuuteen Vahvistamme ennaltaehkäiseviä ja perustason palveluita. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ovat toimintamme perusta. Työmme on laadukasta ja asiakaslähtöistä. Yhteensovitamme erilaiset palvelut vastaamaan asukkaidemme tarpeita Talous on tasapainossa. 	<p>Harkinnanvaraista toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien määrä 3231 (3240 vuonna 2023). Asiakasmäärä suunnitelmallisessa sosiaalityössä on 54-95 asiakasta/sosiaalityöntekijä</p>

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

Organisaatiotaso	Suunnittelukauden tavoite	Mittarit	Toimenpiteet	Edistää hyvinvointialueen strategisia tavoitteita	Toteutunut 1-9/2024
Osastopalvelut	<ul style="list-style-type: none"> Ratkaista akuutti terveysongelma ja/tai tasapainottaa pitkäaikaissairaus niin, että potilas pystyy odotettavissa olevan toimintakykynsä mukaisesti mahdollisimman omaoimiseen ja osallistuvaan arkeen. Kehittää perus- ja vaativan tason osastokuntoutusta Kehittää elämän loppuvaiheen arvokasta hoitoa 	<ul style="list-style-type: none"> Hoitojaksot ja -päivät (lkm) Hoidetut asiakkaat (lkm) Hoitojakson keskipituus (12 vrk) HILMOon raportoidut hoidonaikaiset haittatapahtumat 	<ul style="list-style-type: none"> Yhteisen tilannekuvan ylläpitäminen palvelujärjestelmän yhteensovittamiseksi ja sujuvoittamiseksi erikois- ja perus- palveluiden sekä ikäihmisten palveluiden kanssa. Hoitotyön resurssien riittävyyden edistäminen työtehtäviä tarkentamalla ja muiden ammattiryhmien sekä kolmannen sektorin tuella. Potilastyössä olevien terveydenhuollon ammattihenkilöiden ammatillisen osaamisen vahvistaminen perehdytyksen sekä täydennys- ja jatkokoulutuksen avulla. Osastojaksojen vaikuttavuuden parantaminen ja seuranta. 	<ul style="list-style-type: none"> Kannustamme ja tuemme asukkaitamme osallisuuteen ja omaoimisuuteen Vahvistamme ennaltaehkäiseviä ja perustason palveluita. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ovat toimintamme perusta. Työmme on laadukasta ja asiakaslähtöistä. Yhteensovitamme erilaiset palvelut vastaamaan asukkaidemme tarpeita Talous on tasapainossa. 	<p>Yhteensä 6 533 hoitojaksoa.</p> <p>Hoitopäivien kokonaismäärä 86 227.</p> <p>Hoidettuja asiakkaita yhteensä 4 818 (eri sotu).</p> <p>Päätyneiden hoitojaksojen keskipituus 12,7 vrk. HILMOssa raportoidut hoidonaikaiset haittatapahtumat 3.</p>

Erityispalvelut
Toiminta yleistä

Toiminnan volyymit hoidettujen henkilöiden, läheteiden, toimenpiteiden, hoitopäivien ja hoitojaksojen osalta on taulukossa 1. Verrattuna vuoden 2023 samaan ajanjaksoon hoitojaksot ovat laskeneet -5,0 % ja nettohoitopäivät -13,0 %. Leikkaustoimenpiteiden määrä on kasvanut +13,2 %, joista lyhytjälkihoitoisen kirurgian osuus on 5 500 leikkausta (kasvu edellisestä vuoteen +17 %).

Taulukko 1.

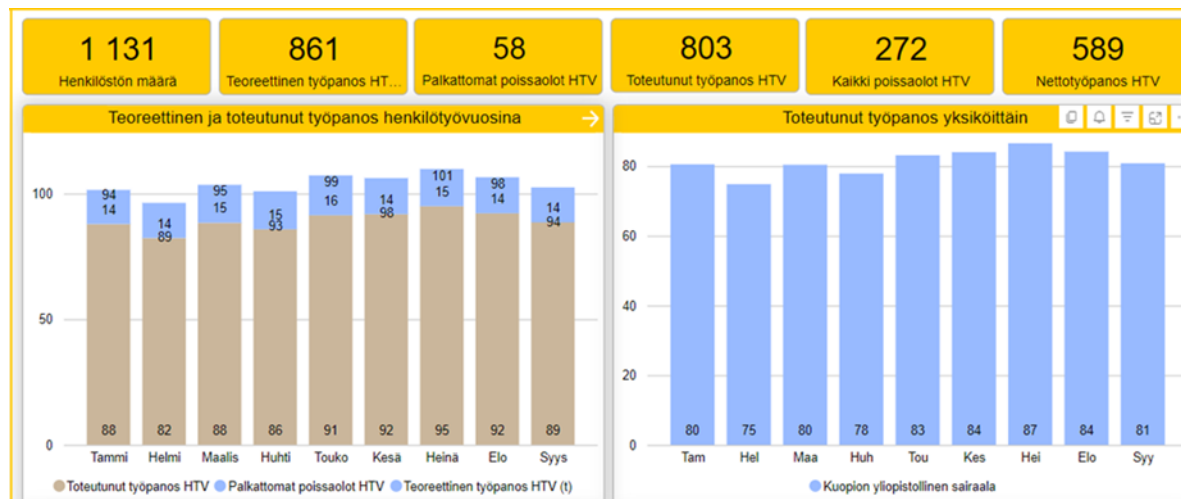
	1-9/2024	1-9/2023
Hoidetut henkilöt	91 260	89 130
Lähetteet	78 257	79 123
Leikkaukset	12 621	11 146
Nettohoitopäivät	90 702	104 267
Hoitojaksot	27 264	28 699

Kiireettömään hoitoon pääsyssä yli 6 kk hoitoa odottaneiden määrä on syyskuun lopun tilanteessa edelleen kasvanut. Lokakuun puolivälin tilanteessa kasvu on jo kokonaisuutena pysähtynyt ja osalla erikoisaloilla lähtenyt laskuun johtuen tehostuneesta omasta päivittäistoiminnasta ja siihen liittyvästä lyhytjälkihoitoisen kirurgian lisäämisestä. Loppuvuoden 2024 aikana käynnistyy lisätoimet jononpurkuun. Valvira on edellyttänyt hoidon odotuksen saattamista lainmukaiselle tasolle 31.3.2025 mennessä.

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

Toiminta ja havainnot palveluyksiköittäin

Ydinyksiköt

Henkilöstön määrä 30.9.2024 1131 on n. 9 % koko hyvinvointialueen henkilöstön määrästä. Henkilöstökulut ovat talousarvion mukaiset.

Ydinyksiköt	1 - 9 2024	1 - 9 2023
Hoidetut henkilöt	28 833	28 792
Lähetteet	20 170	19 890
Leikkaukset	6 154	5 504
Nettohoidot	21 352	24 103
Hoitajaksot	6 997	7 579

Hoidon saatavuus on parantunut alkuvuodesta, mutta on edelleen huono ortopedialla (tekonivelleikkaukset ja käsikirurgia) sekä neurokirurgialla (rankakirurgia). Tällä hetkellä n. 600 tekonivel-, 330 käsikirurgista- ja n. 80 neurokirurgista potilasta on odottanut toimenpidettä yli 6 kk hoitotakuun, ja n. 500 käsikirurgista potilasta on odottanut hoidon tarpeen arviointia yli 3 kk hoitotakuun. Aktiiviset Valviran määräyksen mukaiset toimet hoitotakuujonojen saattamiseksi lain edellyttämälle tasolle on aloitettu: tekonivelleikkauksia ostetaan Mehiläisestä 300 kpl v. 2024 - 2025, palvelusetelillä max. 100 leikkausta v. 2024 sekä puretaan jonoja omaa toimintaa tehostamalla, käsikirurgisia jonoja lyhennetään ostopalvelulla ISA:ssa ja VAS:ssa ja rankaleikkausjonoja oman in-house yhtiön (JST) kautta viikonloppuisin. Seutupalvelut toteutuvat suunnitellusti kardiologialla (ISA ja VAS). Neurologian ja ortopedian seutupalveluita on karsittu voimakkaasti kustannuksien hillitsemiseksi ja laadukkaiden palveluiden tasavertaisen saatavuuden mahdollistamiseksi. Radiologian palvelurakennesuunnitelmaa on ajettu aktiivisesti eteenpäin osana koko HVA:n palveluverkkouudistusta.

Toimintatuotot toteutuvat lähes talousarvion mukaisesti, ml. HVA välinen myynti (HVA välisen myynnin ennuste 38,2 milj.euroa). Henkilöstökulut pysyvät talousarviossa. Palveluiden ostot tulevat ylittämään n. 6 milj.euroa johtuen hoitopaikan valinnan vapautta käyttävien potilaiden kasvaneesta määrästä (tekonivelkirurgia, toteuma 1,8 milj.euroa) ja hoitovelkajonojen purusta palvelusetelin,

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

kilpailutetun ostopalvelun ja JST:n kautta (ennuste n. 2 milj.euroa), Kuvantamiskeskuksen lakisääteisten syöpäseulontojen, syöpädiagnostiikkaan ja –hoitoon liittyvien patologian ostopalveluiden ja radiologian leikekuvantamisjonojen ostopalveluiden vuoksi (ennuste n. 2 milj.euroa) sekä Servican lisääntyneen alueellisen apuvälinekeskuksen (AAPA) laskutuksen vuoksi (n. 0,7 milj.euroa). Tarvikemenot ylittivät n. 3 milj.euroa johtuen lakisääteisten apuvälineiden lisääntyneestä määrästä ja tarvikkeiden yleisestä hintojen noususta, huomioitavaa kuitenkin on, että n. 50% Sydän- ja Neurokeskuksen leikkaustoiminnasta liittyy HVA väliseen myyntiin.

Operatiivinen yksikkö

Operatiivinen keskus

	1 - 9 2024	1 - 9 2023
Avohoidon kontaktit	136 427	126 141
Etäkäynnit	1 287	907
Hoitojaksot	12 503	11 978
-josta vuodeosastojaksot	7 760	7 971
ja niistä päivystyksellisinä alkaneet	3 992	4 276
-josta päiväkirurgia	4 743	4 007
Nettohoidopäivät hoitoilmoituksesta	31 682	29 723
Hoitopäivät laskutuksesta	24 089	23 276
Toimenpiteet	10 086	9 112
Hoidetut henkilöt	42 351	39 494
Hoidetut henkilöt avohoito	39 605	36 766
Hoidetut henkilöt osastohoito	7 688	7 815
Lähetteet	26 364	26 209

Toimintamme merkittävä kasvu aiheutuu pääasiassa silmäsairauksien erikoisalalta muiden erikoisalojen toiminnan jatkuessa tasaisemmin entisellä volyyymilla.

Kiireetön hoitopääsy on jononpurkutoimien seurauksena aiempaa paremmalla tasolla, mutta hoitotakuun toteutumiseen on toki vielä matkaa.

Taloudessa uskomme tulotavoitteen täyttyvän pohjautuen toiminnan runsaaseen kasvuun. Menoissa emme useista tuottavuustoimista huolimatta tule pysymään menoraamissa henkilöstömenojen, palveluiden tai tarvikkeiden osalta.

Sisäisessä valvonnassa yhdessä laitehallinnan kanssa on havaittu verrattaessa hankintaohjeistukseen ja investointisuunnitelmaan yksittäinen epäselvyys, johon puututtu ja ryhdytty korjaaviin toimenpiteisiin.

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

Lääkinnälliset palvelut

Lääkinnällisten palvelujen keskus

	1 - 9 2024	1 - 9 2023
Avohoidon kontaktit	157 047	153 396
Etäkäynnit	1 497	1 728
Hoitojaksot	4 042	4 291
-josta vuodeosastojaksot	3 851	4 106
ja niistä päivystyksellisinä alkaneet	2 400	2 616
-josta päiväkirurgia	191	185
Nettohoidot päivät hoitoilmoituksesta	19 184	18 709
Hoitopäivät laskutuksesta	21 557	21 793
Toimenpiteet	5 897	7 864
Hoidetut henkilöt	31 693	31 756
Hoidetut henkilöt avohoito	30 826	30 860
Hoidetut henkilöt osastohoito	3 128	3 269
Lähetteet	17 162	17 538

Lääkinnällisiin palveluihin kuuluu Hyvinvointialueen apteekki, Lasten ja nuorten keskus, Medisiininen keskus sekä Syöpäkeskus. 1-9/2024 tulomme ovat yli 2 milj.euroa yli vuoden 2023 vastaavasta ajasta, mutta jäävät tämän vuoden talousarviosta (toteuma 69 % talousarviosta tammi-syyskuulta). Tuotot ovat olleet liian optimaalisesti arvioituja. Terveystieteiden SOTE-uudistuksen tuomat haasteet ja muutokset ja tehdyt sopeuttamistoimet ovat vaikeuttaneet kasvua tässä ajassa, mutta tähän on realistista ajatella parannusta lähivuosina toiminnan tehostamisen ja prosessien kehittämisen tiimoilta. Avohoidon kontaktit ovat tänä vuonna lisääntyneet ja vuodeosastojaksot vähentyneet verrattuna viime vuoden vastaavaan aikaan 1-9. Olemme kutakuinkin pystyneet pitäytymään hoitotakuussa.

Toimintakulut 1-9 ovat 82 % talousarviosta, ylitystä 3 milj.euroa vuoden 2023 vastaavaan aikaan, mutta sekä palvelujen ostot että materiaalit ovat vähentyneet verrattuna vuoden 2023 vastaavaan aikaan 1-9. Henkilöstömenojen kasvua 6 milj.euroa yli vuoden 2023 vastaavasta toteumasta selittää hoitajahenkilöstön alimitoitus talousarvioon, taustalla tehdyt rakenteelliset muutokset, määrä-aikaiset ja sisäiset sijaiset ovat jääneet alimitoitetuksi sekä palkkaharmonisaation ja järjestelyvaraerien tuottamat palkannousumuutokset. Olemme vuonna 2024 pitäneet niin virkoja täyttämättä kuin vähentäneet sijaisia sekä pitäneet säästövapaita ja vähentäneet työvoiman ostopalvelua ottamalla toimintaa omaksi, mutta siitä huolimatta henkilöstömenot ovat nousseet merkittävästi edellä mainittuihin syihin perustuen. Palvelujen ostoissa raami on ollut liian vähäinen, mutta kasvu on saatu taittumaan vuoden 2023 vastaavaan toteumaan verrattuna. Materiaalikuluisia olemme talousarviossa. Onnistunut lääkikilpailutus ja kliinisten lääketutkimusten lisääminen ovat auttaneet merkittävästi. Tehdyt sopeuttamistoimet ovat tuottaneet tässä mielessä tulosta.

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

Mielenterveys ja hyvinvointi

Mielenterveyspalveluissa virkalääkäripula on jatkunut edelleen. Ostopalvelulääkärikustannukset yhdessä muiden palvelujen ostojen lisäksi ovat ylittämässä talousarvion. Ostopalvelulääkärien vähentäminen vuonna 2025 on tavoitteena arvioituna kustannussäästönä tämän vuoden toteumaennusteseen noin 1,3 milj.euroa. Hoidon porrastuksen ontuminen sotekeskuksissa on näkynyt erityistarpeena psykiatrian erikoislääkäreiden konsultaatioille perustasolla. Tämä on ongelma, koska silloin joudumme tuottamaan joko virka- tai ostopalvelopsykiatrin työnä myös perustason yleislääkäreiden työtä.

Ongelmana on mielenterveys- ja päihdepalvelujen organisatorinen sekavuus hyvinvointialueellamme. Käytännössä on alueellista eroa, jota on välttämätön jatkossa päästä yhtenäistämään. Palveluja tuotetaan sekä peruspalveluissa että erityispalveluissa. Tarvitsemme mielen-terveys- ja päihdepalvelujen tarkemman selvityksen (R5), jonka kautta saisimme paremman käsityksen siitä, miten palveluverkko olisi paras organisoida. Mielenterveyspalveluja tulee tarkastella kaikissa ikäryhmissä lapset, nuoret ja aikuiset.

Pyrimme kehittämään omaa palvelutuotantoa siten, että pääsemme vapautumaan ulkoa ostettavista ostopalveluista kuten psykoterapioista ja neuropsykiatrisista valmennuksista. Myös päihdekuntoutusta tuotamme osittain omana toimintana. Nämä uudet toiminnat vaativat henkilökunnan kouluttamista ja uudenlaista ajattelutapaa toiminnan kehittämiseen. Näitä viedään nyt läpi hyvinvointialueen toiminnassamme eteenpäin.

Akuutti

Päivystyksen toimintayksikön toiminta on kokonaisuudessaan tarkasteltavana osana rakenneuudistusta ja syksyn 2024 aikana toteutettavaa R4-työskentelyä, jossa tarkastellaan erityisesti hallinnollisia rakenteita ja selkiytetään erityispalveluiden tuottaman päivystystoiminnan ja sotekeskuksessa tuotettavan kiirevastaanotonvälistä tehtäväjakoa ja potilasohjausta. Ensihoidon tehtävämäärät ja kohdattujen potilaiden määrä on vähentynyt ensimmäisen vuosipuoliskon aikana yli 10 % edelliseen vuoteen verrattuna. Ensihoidossa on valmisteltu koko kulunut vuosi uuden organisaatiomallin mukaista toimintaa ja ensihoitohenkilöstön yhdistymistä yhden hallinnon alaisuuteen, kun pelastustoimen ensihoitohenkilöstön siirtyi 1.10.2025 osaksi akuutin henkilöstöä. Akuutin osalta merkittävimmät toimintakulujen ylityspaineet suhteessa talousarvioon ovat henkilöstökuluissa. Toiminnan luonteesta ja lakisääteisten veloitteiden asettamista edellytyksistä johtuen palvelun merkittävä supistaminen ei ole mahdollista ja henkilöstön äkillisiin poissaolojen myötä ylitöitä ja hälytystyötä on jouduttu teettämään ennakoitua enemmän. Päivystyspalveluiden kuormitus näkyy tyypillisesti niissä tilanteissa, joissa muun palvelutuotannon prosessit ontuvat. Muiden kuin henkilöstökulujen osalta merkittäviä ylityksiä ei näytä aiheutuvan.

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

Mittarit/tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite	Mittarit	Toimenpiteet	Edistää hyvinvointialueen strategisia tavoitteita	Toteutunut 1-9/2024
<ul style="list-style-type: none"> Tehostaa leikkaustoimintaa ja sen johtamista Käyttää lisälmen ja Varkauden sairaalatoiminta täysimääräisesti paikallisuudutuksessa tapahtuvassa kirurgiassa Poliklinikka toiminnan uudistaminen 	<ul style="list-style-type: none"> Toiminnallinen mittari: >6 kk hoidon takia jonottaneiden määrä erikoisaloittain Taloudellinen mittari: >6 kk jonottaneiden jononpurkuun käytetty rahoitus eriteltynä: <ul style="list-style-type: none"> ostopalvelu palveluseteli poikkeuksellinen ylityö tai Järviseudun terveyden kautta ostettu palvelu valinnan vapautta käytäneet Lyhytjäikhoitoisen (ei vuodeosastohoitoa) kirurgian osuus kokonaisleikkaustoiminnasta erikoisaloittain 	<ul style="list-style-type: none"> Oman leikkaustoiminnan lisääminen ja leikkauksen purku: <ul style="list-style-type: none"> päiväaikaisen toiminnan lisääminen Leikkaustoiminnassa tavoitellaan prosessien uudistamista erikoisaloittain erityisesti nostamalla lyhytjäikhoitoisen kirurgian (ei vuodeosastohoitotarvetta leikkauksen jälkeen) osuutta joka nykyisellään on noin 40 % kaikista kirurgista. Kiireettömään erityispalvelujen polikliinikkatoimintaa tehdään kokonaistarkastelu ja työnjaon/hoidon porrastuksen uudelleen arviointi. Tavoitteena on vähentää erityispalvelujen polikliinikkatoimintaa. Yhteisen tilannekuvan ylläpitäminen palvelujärjestelmän yhteensovittamiseksi ja sujuvoittamiseksi erikois- ja perus- palveluiden sekä ikäihmisten palveluiden kanssa. Rakenneuudistus 	<ul style="list-style-type: none"> Pohjoissavolaisten terveys, hyvinvointi ja turvallisuus paranevat. Vahvistamme ennaltaehkäiseviä ja perustason palveluita. Työmme on laadukasta ja asiakaslähtöistä. Yhteensovitamme erilaiset palvelut vastaamaan asukkaidemme tarpeita Talous on tasapainossa. 	<ul style="list-style-type: none"> Kiireettömään hoitoon >6 kk jonottaneiden määrä syyskuun lopussa oli 2199 kpl. Jonottaneiden taloudellinen mittari eriteltynä tuotantomuodotain ei ole valmis. LYHKI kirurgian osalta kapasiteettia lisätty KYSssä huhtikuun alkupuolella jonka seurauksena erityisesti tukielin kirurgiassa >6 kk jonottaneiden määrän kasvu pysähtynyt ja lähtenyt laskuun Säännöllistä raportointia potilasmääristä ei ole saatavissa. Päivittäisseurannan mukaisesti erityispalveluissa on päivittäin noin 10-20 ja peruspalveluissa 150 sosiaalihuoltolain mukaiseen arviointiin, kotihoitoon, asumis- ja palveluyksikköön odottavia tai paikan jo omaavia potilaita.
<ul style="list-style-type: none"> Varmistaa että ikääntyneiden hoito tapahtuu oikeassa paikassa 	<ul style="list-style-type: none"> Eriyis- ja peruspalvelujen vuodeosastoilla sosiaalihuoltolain mukaiseen asumis- ja kotihoitoon tai sen arviointiin odottavien potilaiden määrä 	<ul style="list-style-type: none"> Yliä 		<ul style="list-style-type: none"> Eriilinen taulukko alla
<ul style="list-style-type: none"> Vuodeosastotoiminnan tehostaminen ja integraation parantaminen Rakenneuudistuksen tavoitteena on terveydenhuollon vuodeosastoilla keskittyä lyhytjäikhoitoisiin hoitojaksoihin niin erikois- kuin peruspalveluiden vuodeosastoilla Rakenneuudistuksen tavoitteena on vähentää raskaasta vuodeosastohoitoa niin jaksojen määrän kuin keston osalta 	<ul style="list-style-type: none"> Eriyis- ja peruspalvelujen vuodeosastohoitojaksojen ja hoitopäivien määrän kehitys erikoisaloittain jaoteltuna päivystyksellisiin ja ei-päivystyksellisiin 			

Yli 6 kuukautta jonottajien määrä / lkm

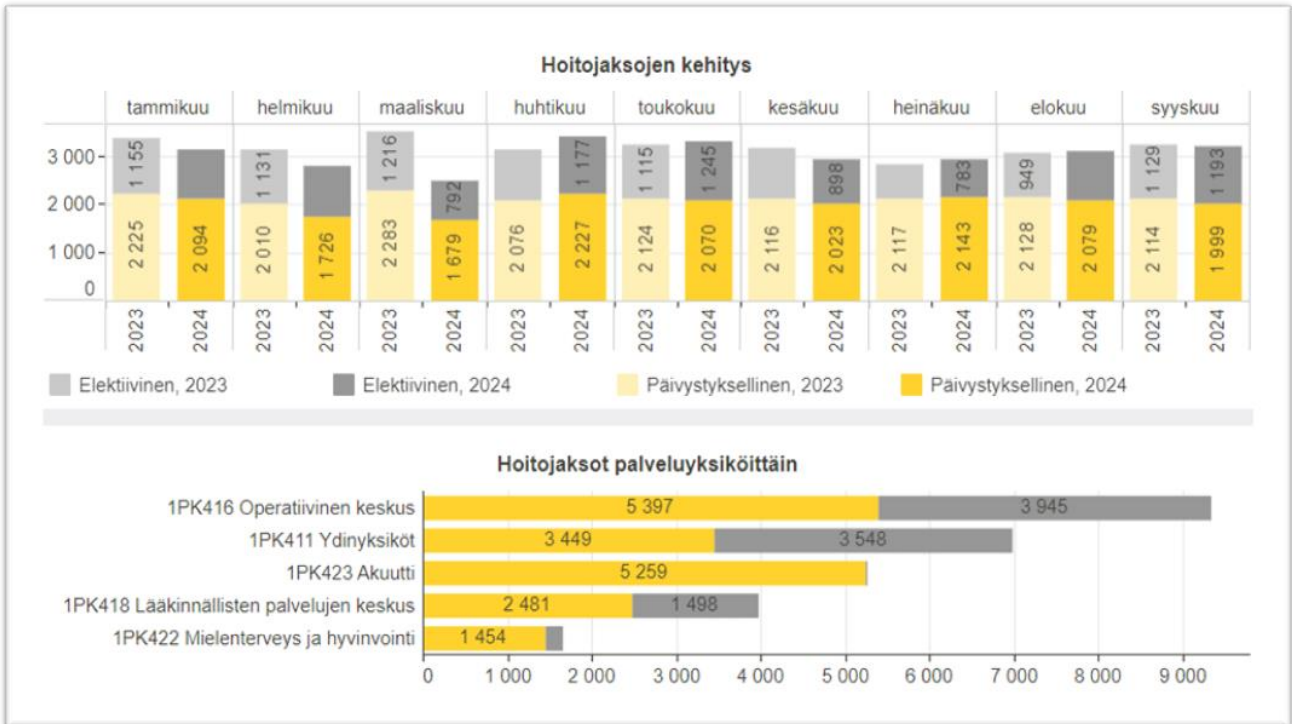
Erikoisala	1/2024	2/2024	3/2024	4/2024	5/2024	6/2024	7/2024	8/2024	9/2024
Yhteensä	1968	1948	2012	2091	2043	2090	2294	2262	2199
kirurgia	1	1	1	1	1	1	1	0	0
gastroenterologia	582	593	603	598	575	562	591	597	587
käsikirurgia	117	132	171	198	247	268	301	298	306
lastenkirurgia	5	5	4	4	4	3	5	0	0
ortopedia ja traumatologia	843	797	757	748	741	696	743	674	615
plastiikkakirurgia	34	32	32	36	31	46	51	33	25
sydän- ja rintaelinkirurgia	0	0	0	69	1	1	1	0	1
urologia	54	58	63	50	76	86	102	116	120
verisuonikirurgia	0	0	1	0	49	1	1	1	0
neurokirurgia	25	30	39	5	9	66	86	73	59
naistentaudit	2	2	5	192	154	18	29	19	24
siilmätaudit	111	110	138	161	128	179	215	299	313
korva-, nenä- ja kurkku	155	154	163	27	26	135	136	122	120
hammas-, suu ja leukasairaud	27	25	31	2	1	27	29	28	27
suu- ja leukakirurgia	12	9	4	0	0	1	3	2	2

Oberonista, Lifecare ja Pegasos-tilastoja ei saatavilla

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

Hoitojaksot palveluyksiköittäin elektiivinen/päivystyksellinen tammi-syyskuu

Hoitojaksot yhteensä 24 264 Muutos ed. v. -1435 (-5%)	Päivystyksellinen 18 040 Muutos ed. v. -1153 (-6%)	Elektiivinen 9 224 Muutos ed. v. -282 (-3%)	Hoitjakson keston 3,07 Muutos ed. v. 0,21 (7%)	Nettohoitopäivät 90 702 Muutos ed. v. -13565 (-13%)
---	--	---	--	---

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

Talouden seuranta ja olennaisimmat poikkeamat talousarvioon

Suhteessa talousarvioon menot 1–9/2024 ovat 82,5 %. Henkilöstömenojen vertailu samaan ajanjaksoon 2023 ei ole suoraan mahdollista vuoden 2023 kertaerien (lomapalkkavelka) sekä yli 13 vrk määräaikaisten sijaisten siirtyessä suoraan palveluysiköihin. Tulojen osalta ulko hyvinvointialuemyynti on lähes tavoitteessaan talousarvioon verrattuna (71,8 %). Arvoidun ennusteen mukaan myynnit muille hyvinvointialueille (n. 84,8 milj.euroa) ovat samalla tasolla kuin vuoden 2023 tilinpäätöksen toteuma oli. Asiakasmaksuissa ollaan myös tavoitteessa (74,2 %) verrattuna talousarvioon.

Henkilöstömenoissa on ylityspaineita osassa palveluysiköitä. Määräaikaisten käytön vähentäminen ei osassa palveluysiköitä ole toteutunut talousarvion mukaisesti. Toimenpiteitä edellyttäviä ostopalvelujen ylityksiä on mm mielenterveyspalveluissa (esim. päihdepalvelut ja lääkäripalveluiden ostot) sekä laboratorionäytteissä. Aineiden ja tarvikkeiden tulevat ylittämään talousraamin osassa palveluysiköitä ja niiden osalta tarkastelu erityisesti suoraostojen osalta on menossa ja osa toimenpiteistä on käynnistetty. Erityis palveluissa on ollut potilasturvallisuuden näkökulmasta tarve poikkeuksellisen lisätyön teettämiseen välttämättömän ja kiireellisen diagnostiikan turvaamiseksi radiologiassa, patologiassa ja kliinisellä fysiologialla. Lisäksi yli 6 kk hoitoa jonottaneiden ja hoitotakuun ylittäneiden potilaiden jononpurkua toteutetaan yleisten palvelujen lautakunnassa 29.4 2024 päättämällä tavalla. Tämä tulee näkymään talouden toteumassa loppuvuoden 2024 aikana.

Varautuminen

Suuronnettomuus-, häiriö- ja poikkeusolojen valmiussuunnitelmia on ajantasaistettu. Toimintayksiköiden vastaavat ylilääkärit vastaavat osaltaan päivittämistyöstä, joka on jatkuvaa. Päivittämistyötä on jatkettu Valmiuskeskuksen johdolla.

Palvelu- ja prosessikuvaukset

Palvelu- ja prosessikuvausten tekeminen ARC järjestelmään on kesken.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Toimialan toimenpiteet talousarvion pitävyyden varmistamiseksi

Erityis palveluiden käyttösuunnitelma on hyväksytty yleisten palveluiden lautakunnassa 29.2 2024, jonka jälkeen on käynnistetty käyttösuunnitelmassa kuvatut konkreettiset toimenpiteet. Tarvittaessa käyttösuunnitelmaan esitetään muutoksia.

Yleiset palvelut, talousarvion toteutuminen 1–9/2024

YLEISET PALVELUT SITOVAT TAVOITTEET, 1000 €	Alkuperäinen TA2024	Muutettu TA2024	Tot. 1-9/2024	Tot.-%
Toimintatuotot	156 000	156 000	113 403	72,7
Toimintakulut	-602 399	-602 020	-483 279	80,3
Toimintakate	-446 399	-446 020	-369 876	82,9

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

1.8 1TA51 Ikääntyneiden palvelut

Toiminta

Toimintavuoden aikana hallinnollisesti pääpaino on ollut käyttösuunnitelmassa esitettyjen sopeutus-toimien toimeenpanon suunnittelu ja käynnistäminen, joista keskeisimpinä voi todeta kotihoidon asiakastuntien vähentämistavoite, asumispalvelupaikkojen vähennyssuunnitelma ja omaishoidon tarkennettujen myöntämisperusteiden toimeenpano. Ympäri vuorokautisen asumispalvelun hankinta saatiin vietyä loppuun ja tavoite sen kattavuuden parantamiseksi toteutui. Palvelujärjestelmään liittyvä suunnittelutyö ja Yt-prosessin toimeenpano toimialueella on osaltaan vienyt merkittävästi hallinnollista työ-aikaa.

Palvelutuotanto on toteutunut pääsääntöisesti suunnitellusti. Työntekijöiden saatavuusongelmat jatkuvat vaikeuttaen palvelujen järjestämistehtävää. Palvelujen saatavuudessa ei oleellista muutosta. Palvelutarvearvio saadaan toteutettua pääsääntöisesti lain säätämässä 7 vrk aikaikkunassa. Ja palvelut järjestyvät myös pääsääntöisesti 3 kk aikaikkunassa. Asumisen järjestelyiden osalta aika ylittyi kesäkuun lopussa 125 asiakkaan osalta (1.9.2024). Palvelusetelillä kotihoidon järjestäminen on vaikeutunut, kun yksityiset palveluntuottajat eivät ole voineet ottaa viiveettä uusia asiakkaita tilapäiseen ja säännölliseen kotihoitoon.

Yhdeksän muistipoliklinikan osalta asiakkaat ovat päässeet lääkärin ja hoitajan ensi- ja kontrollikäynneille oikea-aikaisesti suunnitellussa aikataulussa. CT- ja MRI-kuvantamisen jonotilanne on viivästytännyt asiakkaiden ensikäyntejä ja muistidiagnooseja.

Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman hankekokonaisuudet on saatu käynnistettyä myös lääkeautomaatti- ja etähoivahankkeiden osalta, vaikka toimeenpanossa on edelleen haasteita kilpailutusprosessin haasteiden pitkittymisestä johtuen. Asumisen lyhythoidon kehittämisen osalta hanke käynnistyi toukokuussa -24. Kotiutusyksikön toiminnan pilotti on käynnistynyt keskeisellä alueella kesäkuun alussa. Yhteisöllisen asumisen peittävyden kasvattaminen tavoitteen mukaisesti on edennyt toivotua hitaammin. Syksyn aikana tilannetta on saatu edistettyä lautakuntakäsittelyssä palvelusetelin ja yksikkömuutosten osalta. Perhehoidon kehittämisen kokonaisuuden edistäminen vaatii erityishuomiointia.

Toimeenpano asumispalvelupaikkojen vähentämisen suhteen on edennyt toimeenpanosuunnitelman mukaisesti alkaen maaliskuusta -24. Syyskuun loppuun mennessä omasta palvelutuotannosta oli vähennetty yhteensä 100 paikkaa tavoitteen ollessa 150 paikkaa vuoden loppuun mennessä. Asumisen ostopalvelupaikat ovat vähentyneet 4/2023 tilanteeseen verrattuna 61 paikalla.

Hankaloituneen jonotilanteen takia sopeutusvauhtia tarkastellaan jatkossa sen mukaisesti, että jono tilanteen kasvu taittuu, ratkaisussa on ennakoitu tulevien osastopistusten aiheuttama lisäpaine.

Kotihoidon asiakastuntien osalta keskimääräinen asiakasaika laskenut n. 2h/kk/asiakas ajan-jaksolla 1.1.-31.8.2024, joka tarkoittaa 690 000 euron kustannussäästöä kotihoidon asiakastuntihinnan mukaisesti laskettuna. Henkilötyövuosina tämä tarkoittaa 74 htv:n säästöä (60 % välitöntä asiakastyötä).

Sopeuttamistoimien etenemistä arvioitaessa on syytä huomioida, että ikääntymiskehitys itsessään lisää palvelujen kysyntää noin 5 %:lla.

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

Sisäisen valvonnan toteutuminen

Sisäisen valvonnan sisällön ja toteutumisen osalta viitataan aiempien osavuositarkastuksen sisältöön. Toimintaprosessien kuvaus toimialalla kytkeytyy monin osin asiakastietojärjestelmä projektiin ja etenee sitä kautta. Muutoin yksikkökohtaisten ydinprosessien kuvaaminen on käynnistetty. Toimialan merkittävimpänä riskinä esille nousee edelleen sopeutuksia sisältävän käyttösunnitelman toimeenpanoon liittyvät aikatauluhaasteet ja lainsäädännön reunaehtojen toteutumisen asettaman rajoitteen (hoidon saatavuus/jonotus) Myös henkilöstön saatavuuteen liittyvät ongelmat näyttävät edelleen merkittävänä riskinä palveluiden järjestämisen näkökulmasta.

Olellaiset poikkeamat talousarvioon

Toimintatuottojen toteuma on 87 % talousarviosta. Toimintakulujen toteuma on 77 %. Henkilöstökulujen toteuma on 76 % talousarviosta. Avustusten toteuma on 104 %, mikä selittyy pääosin omaishoitopalkkioiden kertymisellä. Palvelujen ostojen toteuma on 77 %. Toimintakatteen toteuma on 75 %. Talousnäkyminen koko vuoden osalta kuvataan erillisessä ennusteessa, näkymän kuitenkin ennakoidaan heikentyvän sopeuttamistoimenpiteistä huolimatta.

IKÄÄNTYNEIDEN PALVELUT SITOVAT TAVOITTEET, 1000 €	Alkuperäinen TA2024	Muutettu TA2024	Tot. 1-9/2024	Tot.-%
Toimintatuotot	52 200	52 200	45 429	87,0
Toimintakulut	-290 600	-290 857	-224 409	77,2
Toimintakate	-238 400	-238 657	-178 980	75,0

Toimialan toimenpiteet talousarvion pitävyyden varmistamiseksi

Toimialan käyttösunnitelmaan liittyy merkittäviä sopeutustoimenpiteitä, joiden etenemistä on kuvattu yllä. Sopeutustoimenpiteiden seurauksena palveluiden saatavuus (jonottaminen) on lisääntynyt. Samanaikaisesti kehitettävien korvaavien ja ennaltaehkäisevien palveluiden avulla tilannetta pyritään helpottamaan. Omaishoitopalkkioiden kertymistä yli talousarvion selittää budjetointivirheiden lisäksi sopeuttamistoimenpiteiden vaikuttavuuden hitaus. Lisäksi on syytä korostaa, että omaishoito on vaihtoehtokustannus omalle tuotannolle. Aluehallitukselle on tehty esitys talousarvion tarkastamisesta tältä osin.

Tavoitteet/mittarit

Mittarit	Tavoitetaso	Toteuma 1-9/2024
Omaishoidon piirissä olevat, % yli 75 v *)	4,5	4,5 (1369)
Perhehoidon hoitopäivien määrä ikääntyessä	10 000	2 080
Perhehoidon asiakasmäärä ikääntyneissä, **)	50	11
Yli 75 v. %-osuus asumisen eri palvelumuodoissa: Ympäri vuorokautinen asuminen	6,7	7,1
Yli 75 v. %-osuus asumisen eri palvelumuodoissa: Yhteisöllinen asuminen	2,0	0,1
Yli 75 v. %-osuus asumisen eri palvelumuodoissa: Laitoshiito	0,1	0,24 (72 asukasta)
Säännöllisen kotihoidon peittävyys, % yli 75 v., ***)	16,0	11,9

*) Omaishoidon asiakkaat: Voimassa olevat päätökset

**) Perhehoidon luvut kumulatiivisia

***) Kotihoito: THL:n mukainen kumulatiivinen luku

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

Edistää hyvinvointialueen strategisia tavoitteita	Toteuma 1-9/2024
Kannustamme ja tuemme asiakkaitamme osallisuuteen ja omatoimisuuteen.	Kuten 1-6 Ennaltaehkäisevien toimenpiteiden vaikuttavuus ei ole korvannut täysimääräisesti kevenevän palvelurakenteen mukaista palvelujen kysyntää.
Pohjoissavolaisten terveys, hyvinvointi ja turvallisuus paranevat.	
Vahvistamme ennaltaehkäiseviä ja perustason palveluita.	
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ovat toimintamme perusta.	
Työmme on laadukasta ja asiakaslähtöistä.	
Yhteensovitamme erilaiset palvelut vastaamaan asukkaidemme tarpeita.	
Talous on tasapainossa.	

1.9 1TA61 Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut

Toiminta

Pelastustoiminta

Palvelutuotannossa painopisteitä ovat olleet lakisääteiset tehtävät sekä toiminnan uudelleen organisointi varallaolon sekä työajan muutoksista johtuen. Pelastusasemien suunniteltu henkilöresurssi on ollut vajaa sopeuttamistoimien takia. Akuutteja poissaoloja on paikattu valmiussiiroin toisilta pelastusasemilta sekä hälytysvasteiden muutoksilla.

Kehityshankkeita on käynnistetty saadun rahoituksen ja palvelutasopäätöksen kirjauksien mukaisesti seuraavasti: Trail-kalustohallintaohjelman käyttöönotto (toteutettu), alustoiminnan kehittäminen, henkilöstön osaamisprofiilin määrittäminen, pelastustoimen tietopankki, omavalvonnan kehittäminen ja julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminta (TUVE) käyttöönottoprojekti. Trail-hanke on päätynyt onnistuneesti. Tuve-hankkeen osalta joudutaan toteuttamaan rekrytointiprosessi uudestaan, muut etenevät hankesuunnitelman ja -aikataulun mukaisesti. Sisäisen koulutuksen kehittäminen edellyttää tähän suunniteltua koulutussuunnittelijaa, jonka osalta pelastuslaitos on laatinut kehityshankehakemuksen.

Pelastustoiminnan valmiuteen sisältyneen sivutoimisen henkilöstön vapaamuotoinen varallaolo on päätynyt 2.4.2024 ja päällystön vapaamuotoista varallaoloa jatketaan vähennettynä vuoden 2024 loppuun saakka. Sivutoimisen henkilöstön varallaolon päättyminen ei ole merkittävästi näkynyt hälytyksiin osallistuneiden määrässä. Palomestareiden osalta pelastuslaitos uudistaa samanaikaisesti pelastustoimen johtamisjärjestelmää huomioiden valtakunnallinen pelastustoimen yhteistyöalueista annettu asetus tilanne- ja johtokeskusjärjestelyiden kokoamisesta (145/2024) sisältövaatimukset. Yhteistyöalueen johtokeskuksen edellyttämä resurssi toteutetaan osin maakunnallisen johtamisvalmiuden synergian kanssa ja kolmella uudella palomestariresurssilla, jotka ovat YT menettelyn takia rekrytointikiellossa. Yhteistyöalueen johtokeskustoiminnan aloituksen tavoiteaikataulu on 1.1.2025.

Pelastustoimen tuottama päätoiminen ensihoitopalvelu on päätynyt 30.9.2024. Pelastustoimen vastuulla on edelleen moniammatillinen toiminta (Itkonniemi) ja ensivastetoiminta (koko alue). Pelastustoimi osallistuu myös Varkauden alueen ensihoitopalvelun tuottamiseen entiseen malliin (1 pelastaja 24 h /365vrk).

Pelastustoiminnan palvelualue tuo esille pelastustoimintaan kohdistuvat haasteet ja merkittävät kustannuspaineet. Rahoituksen on oltava riittävää pelastustoiminnan lakisääteisiin tehtäviin ja palvelujen toteuttamiseen sekä pelastustoiminnassa, varautumisessa että onnettomuuksien ehkäisyssä. Avomiksi tulleiden virkojen rekrytointikieltojen takia muun muassa varautumisen suunnitelmissa on merkittävää korjausvelkaa. Samoin sopeutettujen pelastajavirkojen myötä joudutaan toistuvaan, päivittäisiin pelastusasemien vahvuussiirotiin, joka näkyy mm suunniteltujen onnettomuuksien ehkäisyn suoritteissa. Pelastustoiminnan palveluiden tuottaminen lakisääteisellä tasolla on erittäin haasteellista ja "paine" palvelutasopäätöksen sisällön uudelleen arviointiin on merkittävä.

Onnettomuuksien ehkäisy

Uudet vuoden 2024 aikana rekrytoidut henkilöt on saatu palvelukseen ja perehdytettyä tehtäviin. Olemassa olevat palotarkastajien virat ovat täynnä ja toiminnot alkavat normalisoitua. Onnettomuuksien

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

ehkäisyn toimintoja sekä palotarkastajan työajan käyttöä on tehostettu merkittävästi. Positiivisia tuloksia on saatu esim. tapahtumaturvallisuuden viranomaisyhteistyöhön liittyen.

Toimintoja kehitetään edelleen laajasti. Resurssihaasteita on edelleen osassa toiminnoissa tehostamistoimenpiteistä huolimatta, tästä tärkeimpänä paloriskitoiminta; toimintaa ylläpidetään ja suoritteita tehdään, mutta toiminnon kehittämiseen ja erityisesti viranomaisyhteistyöhön ei ole tällä hetkellä sitouttaa resurssia, mikä haittaa tärkeän viranomaisyhteistyön tekemistä esim. HVA:n sos.terv. viranomaisten kanssa.

Ensihoito

Päätoiminen ensihoito on siirtynyt yleisiin palveluihin. Ensihoitotehtävien määrä on vähentynyt n. 13 % viime vuoden samaan seurantajaksoon verrattuna. Ensivastetehtävien määrä on noussut viime vuoden samaan seurantajaksoon verrattuna. Alue-ensihoitajatoimintaa on jatkettu.

Pelastustoimen ja hyvinvointialueen varautuminen

Pelastustoimen varautumisessa on ollut merkittävä henkilövajaus ja valmiussuunnittelussa on korjausvelkaa avointen virkojen täyttökieltojen takia. Pelastuslaitoksen evakuointisuunnittelua on edistetty yhteistyössä SM:n, PV:n, Ikaros-verkoston ja kuntien kanssa. Pelastustoimen valmiuskoordinaattorin rekrytointiin saatiin lupa kesäkuussa, rekrytointi on toteutettu julkisena hakuna ja uusi valmiuskoordinaattori on aloittanut 30.9.2024. Pelastuslaitos on päivittänyt pelastustoimen valmius- ja evakuointisuunnitelmaa ja osallistunut syksyn SAVO 2024 valmiusharjoituksen suunniteluun. Muiden keskeisten varautumisen suunnitelmien päivittäminen on kesken.

Konsernihallinnon varautumista ja valmiutta on edistetty ja käsitelty hyvinvointialueen työryhmissä sekä päivitetty valmiussuunnitelmia (esim. HVA viestintä) ja järjestetty onnistuneesti valmiusharjoitus 22.5. Pohjois-Savon hyvinvointialueen evakuointisuunnitelma (yleinen osa) on hyväksytty. Hyvinvointialueen varautumisessa on merkittävä henkilövajaus.

Turvallisuuspalvelut

Turvallisuuspalveluiden keskeisenä painopisteenä on positiivisen turvallisuuskulttuurin luominen koko hyvinvointialueelle. Taloudellinen tilanne ei ole mahdollistanut riittävää resurssointia mm. tarvittavaan vartiointin järjestämiseen ja turvallisuusjärjestelmien ylläpitoon. Keskisen alueen turvallisuusasiantuntijan tehtävän täyttö ei ole edennyt rekrytointikiellon vuoksi, resurssivajaus heikentää palveluiden saatavuutta. Kotiin annettavien palveluiden ja henkilöstön ulkona yksintyöskentelyn henkilöturvartkaisua on kartoitettu ja pilotoitu eri järjestelmiä.

Sisäisen valvonnan toteutuminen

Toimialan valvonnan painopisteiksi on määritelty pelastusasemien varallaolon päättymiseen liittyvä pelastustoiminnan suorituskyvyn muutosten tarkastelu sekä pelastustoimen omavalvonnan kehittämisen kiinteäksi osaksi arjen palvelutuotantoa.

- **Talouden seuranta**

Talouden seuranta on toteutettu esihenkilöiden toimesta toimintayksikkötasolla sekä tunnusluvut on käsitelty kaikissa toimialan johtoryhmän kokouksissa. Toimivaltuuksien ylityksiä ei ole havaittu.

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

- **Varautuminen**

Varautumisen ja valmiussuunnittelun osalta konsernipalveluilla ja toimialalla on tunnistettu kehittämistarpeita lakisääteisten valmiussuunnitelmien osalta, joiden osalta myös Itä-Suomen aluehallintovirasto on kiinnittänyt huomiota.

- **Palvelu- ja prosessikuvaukset**

Toimialan vastuulla olevien palvelujen ylätasoinen kuvaus (tehtävät ja palvelut –kartta) on laadittu 100 % ARC-järjestelmään (1-vaihe). Granite-riskienarviointijärjestelmää ja riskien arviointia on jatkettu. Palvelu- ja prosessikuvausten kokonaisuutta ja työriskien arvioita kokonaisuutta käsitelty toimialan johtoryhmässä. Pelastustoimen tiedonhallinnan kokonaisuus on valmis katselmoitavaksi.

Olelliset poikkeamat talousarvioon

Pohjois-Savon pelastuslaitoksen tuottama ensihoitopalvelu siirtyi yleisiin palveluihin 1.10.2024. Siirrostä aiheutuva talousarviomuutos ei sisälly talousarviotietoihin. Ensihoitopalveluiden siirrostä johtuva talousarviomuutos tulee olemaan toimintatuotoissa -1,2 milj.euroa ja toimintakuluissa 1,1 milj.euroa.

Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelujen toimintakulujen arvioidaan toteutuvan noin 1,2 milj.euroa talousarviota suurempana. Henkilöstökulujen ennuste on 0,8 milj.euroa talousarviota suurempi. Henkilöstökulujen ylitykseen ovat vaikuttamassa vuoden 2024 järjestelyvaraerät, kasvaneet työtaturma- ja sairauspoissaolot sekä kesäajan pitkäkestoiset ja runsaslukuiset maastopalot.

Palvelujen ostojen arvioidaan toteutuvan 0,3 milj.euroa talousarviota suurempina. Palvelujen ostojen arviointiin ylitykseen ovat vaikuttamassa mm. tietohallinnosta siirtyneet virve-käyttökustannukset sekä vartiointipalvelujen talousarviota suurempi ennuste.

Toimialan toimenpiteet talousarvion pitävyyden varmistamiseksi

PELASTUSTOIMI JA TURVALLISUUSPALVELUT SITOVAT TAVOITTEET, 1000 €	Alkuperäinen TA2024	Muutettu TA2024	Tot. 1-9/2024	Tot.-%
Toimintatuotot	3 200	3 200	1 822	56,9
Toimintakulut	-29 950	-29 994	-23 405	78,0
Toimintakate	-26 750	-26 794	-21 583	80,6

Talouden ennustetta ja toteutumista seurataan kuukausittain palveluyksiköittäin ja toimintayksiköittäin esihenkilöiden toimesta.

Pelastustoiminta on laskennallisesti sopeuttanut pelastusasemien henkilövahvuutta 24 htv:n osalta. Sopeutustoimenpiteet kohdistuvat Kiuruveden, Lapinlahden, Nilsiän, Leppävirran, Suonenjoen ja Varkauden pelastusasemille. Sopeutustoimenpiteet konkretisoituvat vaiheittain vuoden 2024 aikana.

Turvallisuuspalvelut on karsinut vartiointisopimusten sisältöä ja siirtänyt mm. hälytys- ja tilausvartiointikustannuksia yksiköille. Turvatekniikkaan liittyviä elinkaarivaihtoja ei ole tehty ja varustehankintoja on sopeutettu talousarvion mukaiseksi.

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024
Mittarit

Mittarit	Tavoitetaso	Toteuma 1-3/2024	Toteuma 1-6/2024	Toteuma 1-9/2024
Pelastustoiminnan tehtävämäärä	4 050	873	2 031	3 072
Yksiköiden yhteenlaskettu henkilömäärä pelastustoiminnan tehtävässä	5	5	5	5
Ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaika (mediaani)	9:15 min	8:43 min	9:23 min	9:20 min
Palotarkastusten valvontasuunnitelman toteutuminen (valvontakohteet A1-A8, hoito- ja huoltolaitokset, omavalvontakohteet)	100 % 1.900	12% 230	29% 557	48% 911
Turvallisuuskoulutukseen ja -viestintään osallistuneet henkilöt	41 000	11 973	27 853	40 552

Edistää hyvinvointialueen strategisia tavoitteita	Toteuma 1-3/2024	Toteuma 1-6/2024	Toteuma 1-9/2024
<ul style="list-style-type: none"> Pohjoissavolaisten terveys, hyvinvointi ja turvallisuus paranevat. Vahvistamme ennaltaehkäiseviä ja perustason palveluita. Työmme on laadukasta ja asiakaslähtöistä. Talous on tasapainossa. 	<ul style="list-style-type: none"> * Pelastustoimi on ihmisten turvallisuudelle tärkeä toimija * Pelastustoimen palvelut toteutuvat riskeiltään samankaltaisilla alueilla yhdenmukaisesti * Pelastustoimen palvelut tuotetaan vaikuttavasti lähipalveluna * Pelastustoimen palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti 	<ul style="list-style-type: none"> * Pelastustoimi on ihmisten turvallisuudelle tärkeä toimija * Pelastustoimen palvelut toteutuvat riskeiltään samankaltaisilla alueilla yhdenmukaisesti * Pelastustoimen palvelut tuotetaan vaikuttavasti lähipalveluna * Pelastustoimen palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti 	<ul style="list-style-type: none"> * Pelastustoimi on ihmisten turvallisuudelle tärkeä toimija * Pelastustoimen palvelut on pyritty toteuttamaan riskeiltään samankaltaisilla alueilla yhdenmukaisesti. Sopeuttamistoimien vuoksi pelastustoimen palveluja on tuotettu minimivahvuuksin. Pelastustoimen ja varautumisen suunnitelmiin on syntynyt korjausvelkaa. * Pelastustoimen palveluja tuotetaan lähipalveluna. Asemavastaava-vanhempi pelastaja järjestelyillä on saatu turvattua perustason palvelua pienissä kunnissa. Sopeuttamistoimien vuoksi on jääty jälkeen mm. onnettomuuksien ehkäisyyn kuuluvissa valvontasuoritteissa.

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

1.10 1TA11 Konsernihallinto

Toiminta

Toimielinorganisaatio

Toimielinorganisaation osalta työskentely on normaalia raportointijaksolla 1-9/2024. FCG:n kanssa yhdessä toteutettu toimielinorganisaation projekti saatiin päätökseen ja vaihtoehtoiset uudet toimielinorganisaatiomallit lähetetään edelleen työstettäväksi poliittiseen päätöksentekoon.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Konsernihallinnon budjettiraamin ylitys ilman sopeuttamistoimenpiteitä on noin 15 miljoonaa euroa. Ylitys johtuu Kevan tasausmaksusta. Tasausmaksu on koko hyvinvointialueen yhteinen kulu ja sopeuttamistoimet ovat siten toimialojen yhteisiä.

KONSERNIHALLINTO SITOVAT TAVOITTEET, 1000 €	Alkuperäinen TA2024	Muutettu TA2024	Tot. 1-9/2024	Tot.-%
Toimintatuotot	0	0	100	
Toimintakulut	-37 000	-37 058	-16 812	45,4
Toimintakate	-37 000	-37 058	-16 712	45,1

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

1.11 1TA12 Hallintopalvelut

Sisäisen valvonnan toteutuminen

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan hyvinvointialueen sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joilla pyritään varmistamaan toiminnan laillisuus, tuloksellisuus ja taloudellisuus. Hallintopalveluiden toimialalla sisäinen valvonta on osa normaalia päivittäisjohtamista. Sisäisen valvonnan avulla arvioidaan toimialalle asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä.

Vuoden 2024 sisäisen valvonnan painopisteinä hyvinvointialuetasoisesti ovat talouden säännölliset kontrollit (ml. toimivaltuuksien noudattaminen ja talous- ja tuottavuusohjelman seuranta), häiriötilanteisiin varautuminen (valmiussuunnitelmien ajantasaisuus) sekä prosessien ja palvelujen kuvaaminen Arter IMS- ja ARC-järjestelmiin.

- **Talouden seuranta**

Talouden seurantaan liittyvä asiakokonaisuus on ollut käsiteltävänä toimialan johtoryhmän kokouksissa kahden viikon välein. Toimivaltuuksien ylityksiä ei ole havaittu. Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman mukaisten toimenpiteiden etenemisestä on raportoitu (kuukausittain/sovittulla tavalla) ja ohjelman toimialatasoinen seuranta on toteutunut säännönmukaisesti johtoryhmässä kuukausittain.

- **Varautuminen**

Varautumisen aihekokonaisuutta ei ole vielä käsitelty.

- **Palvelu- ja prosessikuvaukset**

Toimialan vastuulla olevien palvelujen kuvauksia on laadittu ARC-järjestelmään. Pääosa kuvauksista on valmistunut. Tiedonhallintalain edellyttämiä prosessikuvauksia on laadittu toimialan palveluista. Palvelu- ja prosessikuvausten laadinnan kokonaisuutta on käsitelty toimialan johtoryhmässä tammi-kuussa 2024.

Toimialan merkittävimpiä riskejä ovat tällä hetkellä henkilöriskit. Kaikkiin avoinna oleviin tehtäviin ei ole saatu osaavia hakijoita. Tämä riski on konkretisoitunut erityisesti kirjaamossa.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Toimintakulut ylittävät tarkastelujaksolla talousarvion. Kiinteistöhallinnon osalta 1–9/2024 ennuste ylittää talousarvion noin 3 milj.euroa johtuen mm. toimitilojen siivouskustannusten, energiakustannusten (lämmitys ja sähkö) ja vuokratkustannuksen ylityksistä. Vuoden 2023 energiakustannuksia (lämmitys ja sähkö) on kirjautunut vuodelle 2024 noin 1,15 milj.euroa, joka selittää osaltaan ennusteen ylittämistä. Henkilöstökustannukset alittavat talousarvion, johtuen pois siirtyneistä henkilöistä, eläköityneistä ja täyttämättömistä tehtävistä.

Toimialan toimenpiteet talousarvion pitävyyden varmistamiseksi

1PA121 Yleishallinto

Yleishallinnon osalta raportointijaksolla 1–9/2024, toiminta on ollut normaalia ja keskittynyt edelleen toimintaprosessien ja -mallien sekä yhteisten toimintatapojen kehittämiseen ja jalkauttamiseen. Kirjaamon toiminta on ollut normaalia ja asetetuissa määräajoissa on pysytty.

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

Arkistojen osalta toiminta on säilynyt ennallaan ja ollut normaalia. Terveystieteiden arkistomuutot ja sosiaalihuollon arkistojen aineistojen läpikäynti etivät suunnitelmallisesti.

Raportointijaksolla on jatkettu aktiivisesti mm. sosiaalihuollon tietopyyntöprosessin kehittämistä yhdessä palvelutuotannon kanssa.

Strategisiin hankkeisiin kirjattua kirjaamotoimintojen automatisointiprojekti ei ole edennyt suunnitelmallisesti, johtuen Isteikin henkilöresurssien vaihtumisesta ja puutteellisista tiedoista projektin onnistumisen kannalta.

1PA122 Oikeudelliset palvelut

Oikeudellisten palveluiden osalta työskentely on ollut suunnitelmallista raportointijaksolla 1–9/2024. Toiminta on keskittynyt normaaliin toimintaan ja edelleen prosessien ja toimintamallien ja kehittämiseen ja jalkauttamiseen yhdessä muiden toimialojen kanssa.

Raportointijaksolla henkilöstöresurssit ovat olleet seuraavat: lakimies (3), tietosuojavastaava (1) ja tietosuojaja-asiantuntija (2).

1PA123 Kiinteistöhallinto

Kiinteistöhallinnon toiminnan osalta raportointijaksolla 1–9/2024 eteni pääosin suunnitellusti. Keskeisimpinä tehtävinä on ollut toimitilojen hallinta, vuokraus, ylläpito ja rakennushankkeiden edistäminen. Toimitiloihin liittyviä sähköisiä palvelupyntöjä on tullut yhdeksän kuukauden aikana noin 7 500 kpl ja sisäilmailmoituksia noin 140 kpl. Kohdekohtainen sisäilmaryhmä on käynnissä neljässä kohteessa. Toimitiloihin liittyviä muutos- ja korjaustarpeita on tullut palvelutoimialoilta useita ja näistä on voitu käynnistää vain toiminnan kannalta välttämättömät haasteellisen taloustilanteen takia. Syyskuussa linjattiin jatkovuokrasperiaatteet mm. kuntien 3+1 vuokrasopimusten osalta ja aloitettiin vuokrasopimusneuvottelut kuntien kanssa. Asukasvuokrauksen vuokrasopimusten keskitetyn hallinnan valmistelu on aloitettu tietojen keräämisellä. Toimitilojen käytön periaatteet –ohje valmistui syyskuun aikana.

Strategisten hankkeiden osalta kiinteistö- ja toimitilastrategian valmistelua on tehty ja tavoitteena on, että strategiset tavoitteet ja linjaukset valmistuvat vuoden 2024 loppuun mennessä. Toimitilojen käytön tehokkuutta on edistetty mm. tilankäytön mittausten ja tehostamisen sekä tarpeettomista tiloista luopumisen kautta. Keskeisiä rakennushankkeita on edistetty hyväksytyjen investointisuunnitelmien 2023 ja 2024 mukaisesti.

1PA124 Hankinta- ja tukipalvelut

Toimintavuoden tammi-syyskuussa hankinta- ja tukipalveluissa on edistetty suunnitelmallisesti palvelujen yhdenmukaistamista koko hyvinvointialueella. Toiminnan tehostamista ja palvelu- sekä tuotevalikoimien karsintaa on jatkettu sopeuttamistoimenpiteinä kaikissa palvelukokonaisuuksissa. Materiaali- ja palveluostojen toteutumia on käyty läpi toimialojen ja palvelualueiden kanssa niin talousarvioon verrattujen ylitysuhtien kuin ostojen sääntelymukaisuuden näkökulmista, samalla tehden suunnitelmaa poikkeamien korjaamiseksi. Hankintojen johtamisjärjestelmän hankinta on käynnistynyt toiminnan tukemiseksi.

Hankintojen kilpailutusnäkömää on saatu rakennettua siten, että hankinnat voidaan toteuttaa huolellisesti suunnitellen ja hyvissä ajoin ennakoiden. YTA –yhteishankintojen määrää on suunnitelmassa

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

lisätty hyvässä yhteistyössä muiden hyvinvointialueiden kanssa. Hankintapalvelut on käynnistänyt logistiikan kokonaisselvityksen, minkä tavoitteena on tarkastella henkilö- ja materiaalogistiikan nykytila ja muodostaa tämän kautta näkymä em. prosessien kehittämistarpeista huomioiden tähän linkittyvät hankintojen johtamisjärjestelmätarpeet.

Tukipalveluissa hinnoittelun, kustannusten kokonaistarkastelun ja läpinäkyvyyden osalta on tunnistettu tarkastelun tarve. Servican palveluiden osalta hinnoittelun kokonaisarviointi on aloitettu. Ruokapalveluissa on saavutettu onnistumisia valikoiman hallinnan osalta, ruokahävikin synnyn osalta tehostamista ja seuranta tulee edelleen kehittää. Välinehuoltopalvelut kokonaisuudessaan vaatii laajempaa prosessitarkastelua, jotta saavutetaan hyvinvointialuetasoisesti tavoiteltua laatua ja kustannustehokkuutta.

Viestintä ja markkinointi

Hyvinvointialueen viestintä- ja markkinointiyksikön toiminta tammi-syyskuussa keskittyi paitsi toimivien sisäisten käytäntöjen ja tehtävänjaon kehittämiseen, myös intensiiviseen viestintä- ja markkinointityöhön henkilöstölle ja alueen asukkailla. Henkilöstöviestinnässä keskityttiin erityisesti syksyllä käynnistyvien yhteistoimintaneuvottelujen viestinnän huolelliseen valmisteluun ja suunnitteluun. Asukasviestinnässä päätöksentekoviestintää tehostettiin ja yhteistyössä markkinointitoimistokumppanin, henkilöstöhallinnon ja rekrytointiyksikön kanssa viestintä- ja markkinointitiimi valmisteli ja työsti uutta työnantajamielikuvakonseptia. Kesän aikana valmisteltiin myös hyvinvointialueen viestinnän auditointi, eli nykytilanteen alkukartoitus ja suositus siitä, miten toimintaa voisi tehostaa ja suunnata tulevaisuudessa. Tämän kartoituksen pohjalta yksikkö määrittää entistä selkeämmin ydintehtävänsä ja työn strategisen suunnan.

HALLINTOPALVELUT SITOVAT TAVOITTEET, 1000 €	Alkuperäinen TA2024	Muutettu TA2024	Tot. 1-9/2024	Tot.-%
Toimintatuotot	5 800	5 800	4 650	80,2
Valmistus omaan käyttöön	1 400	1 400	820	58,5
Toimintakulut	-98 301	-98 344	-75 483	76,8
Toimintakate	-91 101	-91 144	-70 014	76,8

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

1.12 1TA13 Henkilöstöpalvelut

Yleiskuva

Henkilöstöpalveluiden toimialalla on edelleen kriittisenä tehtävänä erityisesti yhteistoimintamenettelyjen toimeenpano. Tämän lisäksi on jatkettu sekä taloudellisuus- ja tuottavuusohjelman että strategisen HR-ohjelman toimeenpanoa (henkilöstöresurssien ennakoiva kokonaissuunnittelu, johtamisen kehittäminen, kansainvälinen rekrytointi, osaamisen kehittäminen, työnantajamielikuvan vahvistaminen). Ylimmän ja keski johdon valmentavan johtamisen koulutukset ovat edenneet suunnitelmallisesti.

Toiminta

Keskitetty sihteeripalvelut

Keskitettyissä tekstinkäsittelypalveluissa on ollut saneluiden purkamisessa ruuhkaa. Ruuhkatilannetta on ollut erityisesti KYSin ja Varkauden alueen toiminnoissa. Ruuhkaisuutta on saatu hallintaan laajentamalla tekstinkäsittelijöiden osaamista niin, että he purkavat poikkihallinnollisesti saneluita. Osastosihteeriyksikössä on aloitettu etätyöskentelyn toimintamallin käytön laajentaminen.

Työhyvinvointi- ja työsuojeluyksikkö

Soveltuvan työtehtävän haku Kuntarekryn kautta on otettu vuoden alusta alkaen tehostettuun käyttöön. Syyskuun loppuun mennessä oli työkyvyllä soveltuvaan työhön saatu työllistettyä vakituiseen työtehtävään 27 henkilöä ja määräaikaan työhön 45 henkilöä.

Henkilöstön kehittämissyksikkö

Kehityskeskusteluita on valmis-tilassa OSS-järjestelmässä 2332 kpl ja lisäksi esihenkilön valmis-merkintä on 653 keskustelulla, näistä siis työntekijän valmis-merkintä puuttuu. Näin ollen keskusteluita on käyty koko henkilöstön osalta vain noin 18,1% henkilöstön kanssa. Tavoitteena on käydä vuosittain kehityskeskustelut henkilöstöstä 50%:n kanssa. Henkilöstöhallinto tukee em. kehityskeskustelujen käymistä muistuttamalla toimialojen johtoa ohjeistamaan kunkin sektorin kehityskeskusteluista, mutta toimeenpano on toimialojen itsensä vastuulla.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen henkilöstö on osallistunut täydennyskoulutuksiin yhteensä 52 842 päivää (á 6h), joka tarkoittaa noin 1,96 päivää/työntekijä. Tavoite on 3 päivää/työntekijä vuosittain. Vuonna 2023 vastaavana ajankohtana koulutuksia oli suoritettu 35 838 päivää. Kuluvana vuonna koulutuksiin osallistuminen on hieman lisääntynyt viime vuoteen verrattuna.

Toteutuneet täydennyskoulutuspäivät tammikuusta syyskuuhun vuosina 2023 ja 2024.

Seurantajakso	Kesto (tuntia)	Koulutuspäivä (á 6 tuntia)	Koulutuspäivä/hlö (henkilöstö yhteensä)
1–9. 2023	125 740,75	35 838	1,65 (12704)
1–9. 2024	151 106,75	52 842	1,96 (12874)

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

Akuuttisijaisvälitys

Akuuttisijaisvälityksen toimintaa ja prosesseja on yhtenäistetty kuluvan vuoden kolmannen kvartaalin aikana. Akuuttisijaisprosessin muutoksista on tiedotettu esihenkilöitä ja pidetty ohjauksia sekä käyty kertomassa palvelusta alueittain esihenkilöille. Keskisellä alueella ja KYS:ssä prosessi on vakiintuneempi ja täyttöprosentti hoito- ja hoivatyöntekijöiden varahenkilöiden ja keikkalaisten osalta suhteessa sijaispyyntöihin on lähes tavoitteessa 95%. Muilla alueilla vaihtelu on suurta kunnittain ja toimialoittain ja täyttöprosenttikin jää selkeästi matalammaksi. Lisäksi on havaittu, että kaikkia akuuttisijaispyyntöjä ei tehdä vielä systemaattisesti Kuntarekry-järjestelmään, mikä lisää tilastojen epäluotettavuutta. Tilastointia kehitetään yhdessä palvelutuotannon kanssa. Hoito- ja hoivatyön henkilöstövuokraus on saatu maltillisemmaksi tiiviillä yhteistyöllä niin Akuuttisijaisvälityksen sisällä kuin palvelutuotannon kanssa päivittäisin henkilöstöjärjestelyin.

Palvelussuhdeyksikkö

Palvelussuhdeyksikössä on tammi-syyskuun aikavälillä tuotettu palvelua tasalaatuisesti. Sähköposteihin vastausaika on pysynyt keskimäärin noin 5 arkipäivässä. Palveluiden kehittämistä ja jalkauttamista jatketaan edellisen vuoden tapaan, HR-raportointiapu toimialoille on yhtenä tiiviinä kehittämiskohteena. Palvelussuhdeyksikössä on edistetty HR-kumppanuusmallin etenemistä yksikön tehtävänkuviiin sekä työnjakoon liittyvällä kehitystyöllä. Paikallisia neuvottelumenettelyjä on ollut useita käynnissä ja niissä on neuvoteltu ammattijärjestöjen edustajien kanssa erinäisistä palvelussuhteeseen ehtoihin liittyvistä asioista.

HR-kumppanuusmalli

HR-kumppanuusyksikkö on aloittanut toimintansa osana palvelussuhdeyksikköä 8.5.2024. HR-kumppanuusyksikkö tukee palvelutuotannon toimialoja henkilöstö- ja hallintoasioissa. HR-kumppanuustoiminnan tavoitteena on varmistaa palvelutuotantoon riittävä ja ennakoiva henkilöstöhallinnon tuki sekä valvoa, että toimialoilla toimitaan yhdenmukaisesti hyvinvointialueen taloushallinnon, henkilöstöhallinnon, hallinnon, viestinnän, koulutuksen, kehittämisen ja tietojohdamisen asioissa ja linjauksissa. Toiminta on käynnistynyt aktiivisesti ja yhteistyötä on edistetty ja toimintamallia hiottu niin palvelussuhdeyksikön sisällä kuin palvelutuotannon toimijoidenkin ja muiden sidosryhmien kanssa.

Sisäisen valvonnan toteutuminen

Sisäinen valvonta on kohdennettu D10 henkilöstöpäätöksiin. Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman seuranta henkilöstöhallinnon toimialalla on käynnissä ja vastuuroolit sovittu.

- **Talouden seuranta**

Talouden seurantaan liittyvä asiakokonaisuus on ollut käsiteltävänä toimialan johtoryhmän kokouksissa. Toimivaltuuksien ylityksiä ei ole havaittu. Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman mukaisten toimenpiteiden etenemisestä on raportoitu sovitulla tavalla ja ohjelman toimialatasoinen seuranta on toteutunut säännönmukaisesti johtoryhmässä.

- **Varautuminen**

Henkilöstöhallinnon varautumissuunnittelua on toteutettu osana kokonaisvarautumista. Erityisinä teemoina mm. Lakkovarautuminen ja pankkihäiriöihin varautuminen.

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

- **Palvelu- ja prosessikuvaukset**

Henkilöstöpalvelujen toimialueella 1PA13 on alkuvuodesta kiinnitetty huomiota prosessien tekemiseen ARC-järjestelmään, kaikki henkilöstöhallinnon toimintayksiköt onkin avannut ydinprosessit ARC:tiin.

Toimialan merkittävimpiä riskejä ovat tällä hetkellä henkilöstösaatavuuden turvaaminen ja sairauspoissaolojen hallinta sekä työterveyshuollon tuottavuustoimien toimeenpano. Riskien pienentämiseksi on suunniteltu oman varahenkilöstön ja keikkatyöläisten resurssin vahvistamista talousarvion sallimissa rajoissa keinona hallita toimialojen vuokratyövoiman käyttöä hoitotyössä.

Henkilöstöhallinnon toimialan sisäiset seurantamittarit

Seurantamittarit	Vuosi 2024	Toteutunut 1–9/2024
Palvelussuhdeyksikkö	Esihenkilöille palvelussuhdekoulutuksia joka kuukausi. Palvelupyynnöiden käsittelyviiveet ovat alle 7 päivää.	Toteutunut. Palvelupyynnöt käsitelty sovitussa ajassa.
HR-kumppanuuspalvelut	Jatkuva palvelutuotannon HR-tuki henkilöstövoimavarojen johtamisessa ja kehittämisessä sekä yhteistoimintaneuvotteluihin liittyvässä muutosjohtamisessa.	
Työhyvinvointiyksikkö	Sairauspoissaolojen määrä on hyvinvointialueitasoisesti alle 18 kalenteripäivää/työntekijä.	Sairauspoissaolojen määrä kolmannen kvartaalin ennusteen perusteella olisi 17,8 kal.pv/työntekijä vuonna 2024 (sis.tapaturmat ja ammattitaudit).
	Aino Health esihenkilötyössä hälytysrajat toteutuvat yli 90 %:sti.	Aino Health esihenkilötyön hälytysrajat toteutuneet kolmannen kvartaalin loppuun mennessä 79 %.
	Työhyvinvointikyselyssä QWL-indeksi on valtakunnallisen suosituksen mukaisesti 60.	Työhyvinvointikysely toteutetaan 23.9. - 20.10.2024.

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

Seurantamittarit	Vuosi 2024	Toteutunut 1–9/2024
Työsuojeluyksikkö	<p>Vaaratapahtumailmoitukset ja niiden käsittely (90 %).</p> <p>Riskienarviointi kaikkiin yksiköihin (100 %).</p> <p>Työtaturma ja ammattitautitilastot.</p>	<p>Vuositavoitteiden toteutuminen 1–9 kk aikana.</p> <p>Vaaratapahtumailmoitusten osalta käsittelyssä tai kokonaan valmiita on ollut 74 % ja riskienarviointeja on valmiina n.52 %.</p> <p>Työtaturmatilastojen mukaan korvattujen työtaturmien määrä on pienempi kuin viime vuonna. (2023 yht. 536 kpl 3.kvartaalilla ja nyt 2024 yht. 356 kpl) Ammattitauteja korvattu 4 kpl, kun vastaavana aikana niitä oli korvattu korvattavia 16 kpl.</p>
Rekrytointiyksikkö	<p>Rekrytointiprosessista kyselyn tulokset.</p> <p>Hakijoiden määrä rekrytoinneissa.</p>	<p>Rekrytointiprosessin jatkuvamittari on hakijapalaute, joka Lähetetään jokaiselle hakijalle prosessin päätyttyä. Q3 tulokset koottu ja analysoitu, tulokset käsitellään rekrytointitiimissä ja julkaistaan osittain Pulssiin. Samoin rekrytointitilastot.</p> <p>Rekrytointien kasvun määrä selkeästi taittunut rekrytointikiellon myötä.</p>
Henkilöstön kehittämissyksikkö	<p>Kehityskeskustelujen määrä yli 60 % henkilöstöstä.</p> <p>Sisäisen täydennyskoulutuksen määrä yli 30 %.</p> <p>Verkkokoulutuksen määrä yli 30 %.</p> <p>Ulkoisen täydennyskoulutuksen määrä alle 30 %.</p> <p>Toimialakohtaiset yhteisökokoukset 4 kertaa vuosi.</p> <p>Työn tuottavuuden seuranta.</p>	<p>Kehityskeskusteluja käyty 18,1%, aloitettuja keskusteluja kuitenkin 31%.</p> <p>PSHVA:lla on ohjeistus toimialakohtaisista koulutuksista. Esihenkilöt vastaavat ja seuraavat niiden toteutumista.</p>

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

Seurantamittarit	Vuosi 2024	Toteutunut 1–9/2024
Keskitetty sijaishallinta	Akuutin sijaishallinnan täyttöaste on 95 %.	Lakkautunut 1.6.2024 alkaen
Akuuttisijaisvälitys	Akuuttisijaishallinnan täyttöasteen seuraaminen kuukausittain, tavoite 95%.	Täyttöasteissa paljon vaihtelua ja aluekohtaisia eroja 1–9/2024, keskisellä alueella ja KYS:llä päästy n. 90% täyttöasteisiin, muilla alueilla eri toimialoilla matalampia täyttöasteita varahenkilöillä ja keikkalaisilla. Tilastoissa on epävarmuutta myös puuttuvien sijaistarvepyyntöjen vuoksi.
Keskitetty sihteeripalvelut	Työtilanne- ja henkilöstöresurssiseuranta alueittain	Osastonsihteereiden resurssi suhteessa palvelutarpeeseen on ollut 1–9/2024 88%.
	Tekstinkäsittelyn sanelumäärät sekä puretut/purkamattomat sanelut (h/min.) erityispalveluissa	Erityispalveluiden alueella tekstinkäsittelyyn on tullut saneluita keskimäärin päivittäin 7/2024 44h, 8/2024 62h ja 9/2024 66h. Purkamattomia saneluita aamuisin on ollut keskimäärin 7/2024 178h, 8/2024 90h ja 9/2024 91h.

Olellaiset poikkeamat talousarvioon

Työterveyshuollon palveluiden käytöstä saatava KELA:n tuki on ennustettu 1,6 milj.euroa liian suurena ja tulojen osuus on korjattava muutostalousarviossa. Henkilöstökulujen ennuste olisi jäämässä 2,5 milj.euroa alle talousarvion, koska hyvinvointialueen taloustilanteen johdosta varahenkilöstön lisäämistä on vältetty. Varahenkilöstön lisäyksellä olisi vaikutuksia vuoden 2025 talouteen ja lisäämisen sijaan pyritään löytämään tuottavuustoimia kuten monipaikkatyöskentely ja henkilöstön liikkuvuuden vahvistaminen. Palveluiden ostot ovat alittamassa 3,9 milj.euroa talousarvion, josta merkittävimpänä muutoksena on DIIP –ohjelmistokokonaisuuden toimeenpanon peruuntuminen ohjelman toimittajan ilmoituksen johdosta. Korvaavana toimenä vastaavan henkilöstösuunnitteluohjelman kilpailutus on suunnitteilla osana taloushallinnon järjestelmäkokonaisuutta. Lisäksi perehdytyksen tietojärjestelmän hankinnasta vuodelle 2025 on luovuttu taloustilanteen ja järjestelmien kilpailutuksen osalta.

HENKILÖSTÖPALVELUT SITOVAT TAVOITTEET, 1000	Alkuperäinen TA2024	Muutettu TA2024	Tot. 1-9/2024	Tot.-%
Toimintatuotot	6 300	6 300	4 273	67,8
Toimintakulut	-69 000	-68 817	-45 740	66,5
Toimintakate	-62 700	-62 517	-41 467	66,3

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

1.13 1TA14 Talouspalvelut

Toiminta

Hyvinvointialueen omistajaohjaus, riskienhallinta sekä sisäinen valvonta siirtyivät talouspalveluiden vastuulle toukokuussa yhteistoimintamenettelyiden seurauksena.

Talouspalvelut

Talouspalvelut on jatkanut ostolaskujen prosessien kehittämistä aktiivisesti. Talouspalvelut on tarkastellut eri työvaiheissa tehtäviä toimia ja järjestellyt niitä uudelleen. Tarkastelujakson aikana ostolaskujen käsittelyajat ovat nopeutuneet ja automatiikan rakentaminen on tuonut työajan säästöä ostopalveluista kuin myös hyvinvointialueella. Automatiikka helpottaa myös isojen laskumassojen tarkistamista ja käsittelyä. Laskuista reitittyy automaattisesti 54 % käsin reititettävistä ostolaskuista. Tämä on vaahtanut paljon tausta määrittely työtä. Arvonlisäveromuutos 24 prosentista 25,5 prosenttiin on työllistänyt tiimiä. Toimittajia on kontaktoitu laskumerkintöjen ja laskutusosoitteiden suhteen.

Työprosesseja on käyty läpi myös hankintapalveluiden kanssa ja yhteistyötä on tiivistetty. Tavoitteena on suoraviivaistaa hankintojen ja maksuliikenteen välisiä työvaiheita.

Organisaatiomuutosten tuomat haasteet ovat näkyneet kirjanpidon toiminnoissa ja lukuisissa liittymissä. Alkuvuoden organisaatiomuutos siihen liittyviä jälkikorjaustoimenpiteitä on tehty tarkastelujakson aikana.

Rahoitus

Kassan riittävyys kuuden kuukauden osalta on ollut keskimäärin 36,6 päivää, joka vastaa vajaan kahden kuukauden maksuvalmiutta. Kohtuullisen hyvän maksuvalmius ensimmäisen puolen vuoden aikana johtuu rahoituslain 25 §:n mukaisesta varainhoitovuoden tammi- ja kesäkuussa maksettavista valtion korvauksista. Tammi- ja kesäkuussa maksetaan 2/12 koko vuoden rahoituksesta ja muina kuukausina jäljelle jäävä rahoitus yhtä suurina erinä.

Toukokuussa hyvinvointialueelle nostettiin lainanottovaltuuteen pohjautuen investointeja varten 50 miljoonaa euroa vaihtuvakorkoista lainaa ja tehtiin vastaavan suuruinen koronvaihtosopimus. Lainojen suojausaste kesäkuun lopussa oli 55%. Aluehallituksen hyväksymän korkoriskipolitiikan mukaan hyvinvointialueen ottamien lainojen suojausasteen vaihteluväli on 40 – 80 %.

Sosiaalirahoitustiimi

Täydentävän toimeentulotuen ratkaisutyön päätöksissä on pysytty lain mukaisissa käsittelyajoissa. Täydentävän toimeentulotuen 1.6.2024 päivitetyn soveltamisohjeen tulkinnan yhtenäistämistä on jatkettu aktiivisesti koko PSHVA:lla. Välitystiliasiakkaiden määrät ovat lisääntyneet, jonka vuoksi tiimin töitä on uudelleen järjestelty. Töiden uudelleen organisointia tullaan jatkamaan työn kuormittavuuden vähentämiseksi.

Lapsiperhepalveluiden toimistotyön tiimissä on tehty selvityksiä PSHVA:lla sijoitettujen lasten itsenäistymisvarojen kerryttämisestä sekä kartoitettu lastensuojelun perinnän ajantasaisuutta. Perhehoidon sähköisten sopimusten valmistelun käyttöönotto on edennyt keskisen ja koillisen alueilla. Syksyn 2024 aikana perhehoidon sopimusten valmistelu siirtyy sosiaalityöstä sosiaalirahoitustiimiin koko PSHVA:lla.

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

Sosiaalisen luoton hakemusten määrät on pysyneet ennallaan ja vähäisinä. Korvaukset kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä on haettu heinäkuun 2024 loppuun asti. Korvauspäätös on saatu tällä hetkellä 31.5.2024 saakka. Kotoutumislain mukaisia hoidon korvauksia on haettu mm. sairaanhoidon ja lastensuojelun kuten asumispalvelujen osalta perhe- ja laitoshoidon alueella, myös laskennallisia korvauksia ja niiden lisäosia on haettu. Lisäksi on haettu korvauksia yksin ilman huoltajaa tulleista lapsista ja nuorista, ihmiskaupan uhreista, perheryhmäkodin kustannuksista sekä täydentävän toimeentulotuen osalta. Syksyn 2024 aikana haetaan tulkkauslaskujen korvauksia vuoden 2023 ajalta.

Sosiaalirahoitustiimissä on tarkasteltu jatkuvasti vuoden 2024 toiminnan edellyttämien resurssien kohdentamista sekä tarvittaessa uudelleen organisoitu työtehtäviä. Sosiaalirahoitustiimi on osallistunut aktiivisesti Saga-projektin testauksen valmisteluun ja toimittanut tarvittavia esi- ja perustietoja projektille. Sosiaalirahoitustiimi on työstänyt yhdessä eri tiimien työtehtävien mukaisten prosessien kuvausta ja kehittänyt työohjeita, jotka on julkaistu IMS:iin.

Laskutusyksikkö

Laskutusyksikölle myönnettiin rahoitus kehittämissuunnitelman laadintaa varten toiminnan vakiinnuttamiseen ja kehittämiseen tarkoitetusta avustuksesta. Työ toteutettiin Monetra Pohjois-Savo Oy:n toimesta toukokuussa. Projektin tarkoituksena oli katselmoida laskutuksen prosessi ja tehdä toimenpidesuunnitelma laskutuksen ajantasaisuuden ja laadun parantamiseksi ja tehokkuuden nostamiseksi. Osa toimenpidesuunnitelmaan merkitystä kehittämistoimenpiteistä on toteutettu heti suunnitelman valmistuttua ja niiden toteuttamista jatketaan edelleen yhteistyössä eri tahojen kanssa.

Sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalveluiden omavastuulaskutus saatiin käynnistettyä syyskuun aikana. Viivettä laskutuksessa oli näiden osalta lokakuusta 2023 alkaen. Viiveen syynä olivat erittäin haasteelliset tietotekniset ongelmat. Muilta osin laskutus on pysynyt pääosin ajantasaisena.

Laskutuksen prosesseja on yhtenäistetty vuoden 2024 aikana, resursseja tarkasteltu sekä tarvittaessa työtehtäviä uudelleen organisoitu. Haasteita näiden toteuttamiseen asettavat useat eri asiakas- ja potilastietojärjestelmät. Projektit yhteisen sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmän ja terveydenhuollon potilastietojärjestelmän käyttöönotoista ovat käynnissä myös laskutuksen osalta.

Kokonaisuutena laskutuksen ajantasaisuus on huomattavasti paremmalla tasolla kuin vastaavana ajankohtana vuonna 2023.

Controllervalvet

Controllervalvet on tuotettu kumppanuusmallin mukaisesti toimialoille. Alkuvuodesta 2024 tehtiin kysely talouspalveluiden palvelutarjonnasta hyvinvointialueen henkilöstölle, jonka perusteella on toteutettu kehittämistoimenpiteitä.

Taloushallinnon ja kustannuslaskennan järjestelmien uusiminen on aloitettu. Samalla päivitetään taloushallinnon prosessien toimivuus ja niihin liittyvät kehittämiskohteet.

Talouden ja toiminnan raportteja on yhtenäistetty samaan visuaaliseen pohjaan ja tietoaltaalla on jatkettu tietopohjan kehittämistä yhdistämällä eri potilastietojärjestelmien tietoja.

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

Raportointitiimi siirtyi Strategian ja kehittämisen toimialueelle Tietojohtamisen palvelualueelle 1.8.2024 alkaen.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Talospalvelujen toimialan toimintamenojen toteuma näyttää syyskuun lopussa 64 % talousarviosta.. Luottotappiota arvioidaan tulevan tämän vuoden aikana noin 2,5 -3,0 milj.euroa, määrärahavaraus on 1,1 milj.euroa.

Toimintatuottojen toteuma on 86 % talousarviosta. Suurin osa tuotoista on kanttiin myyntituottoja.

TALOUSPALVELUT SITOVAT TAVOITTEET, 1000 €	Alkuperäinen TA2024	Muutettu TA2024	Tot. 1-9/2024	Tot.-%
Toimintatuotot	1 200	1 200	1 032	86,0
Toimintakulut	-16 700	-16 772	-10 803	64,4
Toimintakate	-15 500	-15 572	-9 771	62,7

Sisäisen valvonnan toteutuminen

Talospalvelujen toimialalla sisäinen valvonta on osa normaalia päivittäisjohtamista. Sisäisen valvonnan avulla arvioidaan toimialalle asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä.

Johtoryhmässä seurataan kuukausittain prosessien toimivuutta ja ajan tasaisuutta koko hva:een näkökulmasta, esim. ostolaskujen kiertoa, myyntilaskutusta, maksuvalmiutta, toimeentulotukien käsittelyaikoja, talouden seuranta.

- **Talouden seuranta**

Talospalveluiden toimialalla talouden seuranta toteutetaan toimialan johtoryhmän kokouksissa keran kuukaudessa palvelualueitasoisesti. Toimivaltuuksien ylityksiä ei ole havaittu. Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman mukaisten toimenpiteiden etenemisestä on raportoitu sovitulla tavalla ja ohjelman toimialatasoinen seuranta on toteutunut säännönmukaisesti johtoryhmässä kuukausittain.

- **Varautuminen**

Varautumisen aihekokonaisuutta on suunniteltu käsiteltäväksi Q4 aikana.

- **Palvelu- ja prosessikuvaukset**

Palvelu- ja prosessikuvausten laadinta on aloitettu ja niiden vieminen ARC- ja IMS- järjestelmiin on tekeillä.

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

1.14 1TA15 Strategia ja kehittäminen

Toiminta

Tutkimuksen palvelualueen toiminta on jatkunut suunnitellusti ja lakisääteiset tehtävät on kyetty järjestämään. Strategisen ohjelman toimeenpano on jatkunut suunnitellusti. Ohjelman vaikutus näkyi jo Suomen Akatemian tammikuun haussa, jossa PSHVA:n tutkijat lähettivät ennätysmäärän rahoitushakemuksia. Ulkoista tutkimusrahoitusta on kahden ensimmäisen kvartaalin aikana saatu ennätyselliset noin 7.96 miljoonaa euroa. Uudet tutkimuskeskukset ovat vahvistaneet alueellisia ja kansallisia yhteistyöverkostoja sekä edistäneet alojensa tutkimusta ja näyttöön perustuvaa toimintaa PSHVA:lla ja itäisellä yhteistyöalueella. FICAN East on jatkanut kliinisten syöpälääketutkimusten vahvistamista Itäisellä yhteistyöalueella, edistänyt akateemista tutkimusyhteistyötä ja verkostoitumista alueella sekä osallistunut aktiivisesti FICANin kansalliseen toimintaan. Itä-Suomen biopankki on toteuttanut biopankkilain muutosten aiheuttamat toimenpiteet. Lakimuutoksen takia keskeytetty suostumusten keräys on aloitettu uudelleen. Biopankki on jatkanut terveyteen liittyvien tutkimusten, kuten Finngen -hankkeen tukemista ja käynnistänyt biopankkitoiminnan Etelä-Savossa hyvinvointialue Eloisassa.

Koulutuksen palvelualueen toiminnan avulla varmistettiin kaikkien alojen kansallisten ja kansainvälisten opiskelijoiden laadukas oppimis- ja ohjausprosessi, kehitettiin innovatiivisia ja monialaisia oppimisympäristöjä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa sekä varmistettiin henkilöstön jatkuva oppiminen, joka pohjautui osaamistarpeiden kartoitukseen, strategioihin sekä kansallisiin ja kansainvälisiin suosituksiin. Kliinisen koulutuksen keskus on järjestänyt elvytys- ja simulaatiokoulutusta henkilöstölle suunnitellusti. Keskus on järjestänyt myös kansallisia koulutuksia muun muassa aikuisten ja lasten hoitoelvytyksiin ja simulaatiokouluttajakoulutuksia. Mikrokirurgiakeskuksessa on järjestetty lääketieteen opiskelijoiden perusopetusta ja henkilöstölle. Yhteistyötä Innovatiivisten startup-yritysten ja akateemisten tahojen kanssa on tiivistetty.

Tietojohtamisen palvelualue käynnisti toimintansa elokuussa 2024.

ICMT-palvelut ja kehittäminen palvelualueella jatkettiin tieto- ja laitehallintapalveluiden ydinprosessien tunnistamista ja kuvaamista. Erityisesti on kiinnitetty huomiota in house -yhtiöiden omistajaohjaukseen ja tarkennettu omistajastrategioita hyvinvointialueen käynnistymisen myötä tapahtuneiden toimintaympäristön muutosten näkökulmasta. Organisaatiota kuormittaa useat päällekkäiset meneillään olevat suuret järjestelmähankkeet ja näistä seuraavat toiminnanmuutokset ja käynnistymiseen liittyvä yleinen keskeneräisyys.

Syksyllä 2021 aloitettu ICT-muutoshanke jatkuu suunnitelmien mukaisesti vielä vuonna 2024 ja hankkeen viimeiset projektit päättyvät vuoden 2024 loppuun. Muutoshankeessa jatketaan luovuttajaorganisaatioiden ympäristöjen yliheittoja hyvinvointialueelle aina syyskuun 2024 asti ja keskitytään mm. tiedolla johtamisen ja arkistointipalvelujen kehittämiseen sekä jatkokehitetään asianhallintaa, sähköisiä asiointipalveluja ja viestintäratkaisuja.

Sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmän ensimmäinen käyttöönotto on siirtynyt vuodelle 2025. Potilastietojärjestelmän hankintapäätös tehtiin Istecki Oy:n toimesta huhtikuussa 2024 ja käyttöönottoprojekti käynnistyi toukokuussa 2024. Digitaalisen palvelualueen kilpailutus on käynnistetty maaliskuussa 2024 yhteistyössä Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa ja tavoitteena on ensimmäisen vaiheen käyttöönotot jo vuoden 2024 loppupuolella.

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

Laittehallintapalveluissa on valmisteltu 2024 alussa laiteturvallisuussuunnitelmaa osaksi hyvinvointialueen omavalvontaohjelmaa. Hyvinvointialueelle on käynnistetty maaliskuussa oma pienlaittepalvelu, jossa in house -yhtiöt toimivat palveluntuottajina hyvinvointialueen kilpailuttamalle ja omistamalle pienlaitetekannalle.

Hankevoimalan työ on toteutunut suunnitellusti. Hallinnoitavista hankkeista on vastuita jo 31.12.2026 saakka ja niiden raportointia keväälle 2027 saakka. Hallinnoitavana on n. 20 milj.euroa kehittämishankkeita, 1,5 milj.euroa ICT-muutosrahoituksia ja 18 milj.euroa hyvinvointialueen toiminnan vakiinnuttamiseen ja kehittämiseen saatua valtionavustusta.

Laadittiin alustavat arviointiohjelmat ja suunnitelmat ulkoisille ja sisäisille auditoinneille. Toteutetut koulutukset, kyselyt, ohjeistukset ja päivitykset tukevat organisaatiomme toimintaa ja varmistavat, että laadunhallintajärjestelmä täyttää ISO 9001:2015 -standardin vaatimukset.

Asiakkuudet ja laatu palvelualue muotoutui organisaatiomuutosten myötä uudelleen. Palvelualueeseen on liittynyt SOTE-valvontayksikkö ja HYTE- ja osallisuus. Omavalvonnan, sisäisen valvonnan, riskien hallinnan ja laadunhallinnan kokonaisuutta viedään riskienhallintajohtajan kanssa eteenpäin, tavoitteena välttää päällekkäiset tehtävät, mutta täyttää lakisääteiset velvoitteet. Itä-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon valmius ja varautuminen -yksikkö on toiminut yllättävien poissaolojen vuoksi väkällä vajaalla resurssilla ja tilannekuvan tuotto on tehty minimivaatimusten mukaisesti.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä osallisuuden palveluissa kuntia on tuettu hyvinvoinnin vuosiraportin työstämisessä. Perehdytetty uusia kuntien HYTE- ja ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilöitä. Pidetty lakisääteiset HYTE-neuvottelut. Aloitettu kuntavierailut HYTE-yhdyspinta- ja avustusyhteistyön edistämiseksi. Työstetty HYTE:n osalta ikääntyneiden toimintakyvyn suunnitelmaa. Jatkettu palvelupolkujen työstämistä. HYTE- yhdyspintakuviot täydennetty järjestöjen toimintojen kuvauksilla. Valmisteltu tiedonkeruuta asukkaiden koetusta hyvinvoinnista ja vaikuttavista HYTE-menetelmistä.

Sisäisen valvonnan toteutuminen

Strategia- ja kehittäminen toimialalla sisäinen valvonta on osa normaalia päivittäisjohtamista. Sisäisen valvonnan avulla arvioidaan toimialalle asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä.

- **Talouden seuranta**

Talouden seurantaan liittyvä asiakokonaisuus on ollut käsiteltävänä toimialan johtoryhmän kokouksissa. Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman mukaisten toimenpiteiden etenemisestä on raportoitu sovitulla tavalla, ja ohjelman toimialatasoinen seuranta on toteutunut säännönmukaisesti johtoryhmässä.

- **Varautuminen**

Varautumisen aihekokonaisuutta käsitellään toimialan johtoryhmässä vähintään kerran vuodessa.

Itä-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon valmius ja varautumiskeskus osallistui aktiivisesti varautumisen kehittämiseen ja harjoitustoimintaan. Sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuden tilannekuvatoiminnot täyttävät THL vaatimustason. Pohjois-Savon hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon

Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2024

valmiussuunnitelmat tuotetaan Sosiaali- ja terveysministeriön kansallisen mallin mukaisesti Valsuportaaliin. Helmikuussa PSHVA evakuointisuunnittelun valmisteluryhmä sai työnsä päätökseen ja suunnitelma on siirretty IMS järjestelmään tarkistus ja hyväksyntä prosessia varten.

Valmiuskeskus on tukenut sote-toimialojen ja -palvelualueiden varautumista ja valmiussuunnittelua erilaisin menetelmin tuottaen erilaisia valmiita pohjia ja malleja suunnittelun tueksi. Henkilökohtaista tai ryhmäohjausta valmiussuunnitteluun, Virven- käyttöön, Secapp- käyttöön ja tilannekuvaan liittyen on tuotettu olemassa olevien resurssien puitteissa.

- **Palvelu- ja prosessikuvaukset**

Toimialan vastuulla olevien keskeisten palvelujen ja prosessien kuvauksista on laadittu noin 60 - 70 % IMS-järjestelmään. Palvelu- ja prosessikuvausten laadinnan kokonaisuutta on käsitelty toimialan johtoryhmässä säännöllisesti. Toimialan merkittävimmät riskit on kuvattu granite-järjestelmään. Riskien pienentämiseksi on suunniteltu hallintatoimenpiteet, joiden ajanmukaisuutta tarkastellaan säännöllisesti.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Tieto- ja laitehallinnossa mm. palveluiden ostot, isojen kertaluonteisten erien laskutus ja asiakastietojärjestelmän käyttöönoton siirtyminen aiheuttavat ennusteessa korjaustarvetta. ICT- järjestelmäkustannukset keskitetään 2024 tietohallintoon, mikä aiheuttanut laskutuksessa alkuvuonna epäselvyyksiä. Tieto- ja laitehallinnon keskitettyjen palveluiden kokonaisuus ja kustannuskehitys aiheuttaa sen, että toimiala tulee alittamaan talousarvion kuluraamin 2024 selvästi.

STRATEGIA JA KEHITTÄMINEN SITOVAT TAVOITTEET, 1000 €	Alkuperäinen TA2024	Muutettu TA2024	Tot. 1-9/2024	Tot.-%
Toimintatuotot	27 369	27 369	18 054	66,0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	277	
Toimintakulut	-109 368	-109 411	-67 685	61,9
Toimintakate	-81 999	-82 042	-49 354	60,2

Toimialan toimenpiteet talousarvion pitävyyden varmistamiseksi

- Toimialan rakenteiden tarkastelu ja selkeyttäminen
- Henkilöstöresurssien tarkastelu ja hyödyntäminen yhteistyössä koko toimialalla
- Koulutus- ja matkakustannusten vähentäminen konsernin yhteisten linjausten mukaisesti
- Keskitettyjen toimintamallien käyttöönotto (esim. keskitetty tieto- ja laitehallinta)
- Päälekkäisten ICT- järjestelmien karsiminen
- In-house -kustannustehokkuuteen vaikuttaminen
- Ulkopuolisen tutkimus- ja kehittämisrahoituksen hakuaktiivisuuden lisääminen
- Terveys-, tutkimus- ja koulutuspalveluiden ulkoisen myynnin lisääminen